Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY
VERICA TRSTENJAK
prednesené 29. júna 2011 [1]

Vec C-162/10

Phonographic Performance (Ireland) Ltd
proti
Írsku a i.

[návrh na začatie prejudiciálneho konania podaný High Court (Commercial Division) (Írsko)]

„Autorské právo a súvisiace práva — Smernice 92/100/EHS a 2006/115/ES — Práva výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov — Článok 8 ods. 2 — Verejný prenos — Nepriamy verejný prenos zvukových záznamov v rámci vysielania, ktoré sa prijíma rádiovými a televíznymi prijímačmi v hotelových izbách — Verejný prenos poskytnutím prístrojov na prehrávanie a zvukových záznamov na hotelových izbách — Používateľ — Primeraná odmena — Článok 10 ods. 1 písm. a) — Obmedzenie práv — Súkromné použitie“

Obsah

I – Úvod 3

II – Uplatniteľné právo 4

A – Medzinárodné právo 4

1. Rímsky dohovor 4

2. WPPT 5

B – Právo Únie 7

1. Smernica 92/100 7

2. Smernica 2006/115 8

3. Smernica 2001/29 10

C – Vnútroštátne právo 11

1 — Jazyk prednesu: nemčina.
Jazyk konania: angličtina.

III – Skutkový stav 12

IV – Konanie pred vnútroštátnym súdom a prejudiciálne otázky 13

V – Konanie pred Súdnym dvorom 13

VI – Predbežné poznámky 14

VII – O prvej a druhej prejudiciálnej otázke 14

A – Podstatné tvrdenia účastníkov konania 15

B – Právne posúdenie 17

1. O výklade pojmu verejný prenos v článku 3 ods. 1 smernice 2001/29 17

2. O výklade článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 18

a) Autonómne pojmy práva Únie 19

b) Kontext medzinárodného práva a práva Únie 19

c) O pojme verejný prenos 19

i) O pojme prenos 20

ii) O pojme verejný 21

iii) Návrh 23

d) O pojme používateľ 24

e) O povinnosti platby jedinej primeranej odmeny 24

i) O význame slov „alebo“ a „jediná“ 25

ii) O primeranosti ďalšej platby 25

iii) O voľnej úvahe členských štátov 26

iv) O účinkoch koncesionárskych poplatkov 27

v) Návrh 27

3. Návrh 27

VIII – O tretej prejudiciálnej otázke 27

A – Podstatné tvrdenia účastníkov konania 28

B – Právne posúdenie 28

IX – O štvrtej prejudiciálnej otázke 29

A – Podstatné tvrdenia účastníkov konania 29

B – Právne posúdenie 30

1. O pojme prenos 30

2. O pojme verejný 30

3. O pojme používateľ 31

4. Návrh 31

X – O piatej prejudiciálnej otázke 32

A – Podstatné tvrdenia účastníkov konania 32

B – Právne posúdenie 32

XI – Návrh 32

I – Úvod

1. Tak ako Gutenbergov vynález kníhtlače nakoniec viedol k autorskoprávnej ochrane písomných diel, Edisonov vynález fonografu nielenže zväčšil hospodársky význam autorskoprávnej ochrany hudobných diel, ale pripravil aj pôdu na zavedenie príbuzných práv výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov. Ak sa použije zvukový záznam, je dotknuté nielen právo autora na reprodukované autorské dielo, ale aj príbuzné ochranné práva výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov.

2. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania podaný High Court of Ireland (ďalej len „vnútroštátny súd“) sa týka práva na primeranú odmenu podľa článku 8 ods. 2 smernice Rady 92/100/EHS z 19. novembra 1992 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva [2], resp. smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/115/ES z 12. decembra 2006 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva (kodifikované znenie) [3], ktorá sa má platiť za verejný prenos zvukového záznamu vydaného na obchodné účely.

3. Vnútroštátny súd sa po prvé pýta, či takéto právo vzniká aj vtedy, keď prevádzkovateľ hotela poskytuje v hotelových izbách alebo izbách na ubytovanie televízne alebo rozhlasové prijímače a do týchto prenáša relevantný vysielaný signál. Odpoveď na túto otázku závisí od toho, či prevádzkovateľ v takomto prípade používa zvukové záznamy použité v rozhlasovom alebo v televíznom vysielaní na verejný prenos.

4. Po druhé sa vnútroštátny súd pýta, či takýto prevádzkovateľ aj v prípade, keď v izbách neposkytuje rozhlasové alebo televízne prijímače, ale prístroje na prehrávanie a príslušné zvukové záznamy, používa tieto zvukové záznamy na verejný prenos.

2 — Ú. v ES L 346, s. 61; Mim. vyd. 17/001, s. 120.

3 — Ú. v. EÚ L 376, s. 28.

5. Po tretie sa vnútroštátny súd pýta, či sa členský štát, ktorý v takýchto prípadoch nestanovuje právo na primeranú odmenu, môže odvolať na výnimky podľa článku 10 ods. 1 písm. a) smernice 92/100, resp. smernice 2006/115, na základe ktorých môžu členské štáty obmedziť právo na primeranú odmenu, pokiaľ ide o súkromné použitie.

6. Tieto otázky obsahovo úzko súvisia s rozsudkom SGAE/Rafael Hoteles [4]. V tomto rozsudku Súdny dvor najprv konštatoval, že ak prevádzkovateľ hotela šíri signál prostredníctvom televíznych prijímačov umiestnených v hotelových izbách, ide o verejný prenos v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29/ES Európskeho parlamentu a Rady z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti [5], a to nezávisle od používanej techniky prenosu signálu. Ďalej Súdny dvor konštatoval, že súkromná povaha hotelových izieb nebráni tomu, aby sa v nich uskutočňovaný prenos diela prostredníctvom televíznych prijímačov považoval za verejný prenos. V prejednávanej veci sa vynára najmä otázka, či túto judikatúru, ktorá bola vydaná v súvislosti s verejným prenosom diel chránených autorským právom podľa článku 3 ods. 1 smernice 2001/29, možno uplatniť na pojem verejný prenos v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 92/100, resp. smernice 2006/115, ktorý sa vzťahuje na súvisiace ochranné práva výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov.

7. Navyše prejednávaná vec úzko súvisí s vecou C-135/10, SCF, v ktorej prednášam svoje návrhy v ten istý deň ako návrhy v prejednávanej veci. Vo veci SCF sa vynára najmä otázka, či zubný lekár, ktorý prostredníctvom rozhlasového prijímača umiestneného vo svojej ambulancii púšťa svojim pacientom rádiové vysielanie, musí platiť primeranú odmenu podľa článku 8 ods. 2 smernice 92/100, resp. smernice 2006/115 preto, že nepriamo verejne šíri zvukové záznamy použité v rámci rozhlasového programu.

II – Uplatniteľné právo

A – *Medzinárodné právo*

1. Rímsky dohovor

8. Článok 12 Medzinárodného dohovoru o ochrane výkonných umelcov, výrobcov zvukových záznamov a vysielacích organizácií z 26. októbra 1961 z Ríma (ďalej len „Rímsky dohovor“) [6] stanovuje:

„Ak sa zvuková snímka vydaná na obchodné účely alebo rozmnoženiny takej zvukovej snímky použije priamo na rozhlasové vysielanie alebo na verejný prednes, zaplatí užívateľ jednu primeranú odmenu výkonným umelcom alebo výrobcom zvukových snímok alebo obidvom. Ak niet dohody medzi týmito stranami, môžu sa podmienky rozdelenia tejto odmeny určiť vnútorným zákonodarstvom.“

9. Článok 15 ods. 1 písm. a) Rímskeho dohovoru stanovuje:

„1. Každý zmluvný štát môže svojím vnútorným zákonodarstvom ustanoviť výnimky z ochrany zabezpečenej týmto Dohovorom, a to pre:

a) súkromné používanie.“

4 — Rozsudok zo 7. decembra 2006, SGAE/Rafael Hoteles, C-306/05, Zb. s. I-11519.

5 — Ú. v. ES L 167, s. 10; Mim. vyd. 17/001, s. 230.

6 — Poznámka sa netýka slovenskej jazykovej verzie.

10. Článok 16 ods. 1 písm. a) Rímskeho dohovoru znie:

„1. Každý štát, len čo sa stane zmluvnou stranou tohto Dohovoru, bude viazaný všetkými povinnosťami a bude požívať všetky výhody z neho vyplývajúce. Ktorýkoľvek štát však môže písomným oznámením uloženým u generálneho tajomníka Spojených národov kedykoľvek vyhlásiť, že:

a) pokiaľ ide o článok 12:

i) nebude uplatňovať ustanovenie tohto článku;

ii) nebude uplatňovať ustanovenie tohto článku, pokiaľ ide o určité druhy použitia;

iii) nebude tento článok uplatňovať pri zvukových snímkach, výrobca ktorých nie je občanom iného zmluvného štátu;

iv) obmedzí ochranu ustanovenú týmto článkom pri zvukových snímkach, výrobca ktorých je občanom iného zmluvného štátu, na taký rozsah a čas, na aký tento štát poskytuje ochranu zvukovým snímkam po prvý raz zaznamenaným občanom toho štátu, ktorý robí vyhlásenie; skutočnosť, že zmluvný štát, ktorého je výrobca občanom, nepriznáva ochranu tomu istému oprávnenému alebo oprávneným ako štát, ktorý robí vyhlásenie, nebude sa však považovať za rozdiel v rozsahu ochrany;

…“

11. Írsko je zmluvnou stranou Rímskeho dohovoru, avšak uložilo oznámenie podľa článku 16 ods. 1 písm. a) bodu ii).

12. Únia nie je zmluvnou stranou Rímskeho dohovoru. K tomuto dohovoru môžu pristúpiť len štáty.

2. WPPT

13. Zmluva WIPO o výkonoch a zvukových záznamoch (ďalej len „WPPT“) z 20. septembra 1996[7] obsahuje medzinárodné ustanovenia o právach súvisiacich s autorským právom, ktoré presahujú Rímsky dohovor.

14. Článok 1 WPPT stanovuje:

„Vzťah k iným dohovorom

1. Nič v tejto zmluve nebude obmedzovať jestvujúce záväzky, ktoré majú zmluvné strany navzájom voči sebe podľa Medzinárodného dohovoru o ochrane výkonných umelcov, výrobcov zvukových záznamov a rozhlasových organizácií podpísaného v Ríme 26. októbra 1961 (ďalej len ‚Rímsky dohovor‘).

2. Ochrana poskytnutá touto zmluvou nesmie porušovať a nijako ovplyvňovať ochranu autorského práva k literárnym a umeleckým dielam. Následne sa nijaké ustanovenie tejto zmluvy nemôže interpretovať ako poškodzujúce takúto ochranu.

3. Táto zmluva nemá nijakú spojitosť s inými zmluvami ani nijaký vplyv na práva a povinnosti vyplývajúce z iných zmlúv.“

7 — Pozri Rozhodnutie Rady 2000/278/ES zo 16. marca 2000 o schválení Zmluvy o autorských právach WIPO a Zmluvy WIPO o výkone a fonogramoch v mene Európskeho spoločenstva (Ú. v. ES L 89, s. 6; Mim. vyd. 11/033, s. 208).

15. Článok 2 WPPT, ktorý obsahuje definície, v písm. f) a g) stanovuje:

„Na účely tejto zmluvy:

f) ‚vysielanie' znamená prenos zvukov alebo obrazov a zvukov, alebo ich znázornení verejnosti bezdrôtovými prostriedkami;

g) ‚verejný prenos' výkonu alebo zvukového záznamu znamená prenos verejnosti akýmkoľvek médiom iným než vysielaním zvukov výkonu alebo zvukov, alebo znázornení zvukov zaznamenaných na zvukovom zázname. Na účely článku 15 ‚verejný prenos' zahŕňa aj sprístupňovanie zvukov alebo znázornení zvukov zaznamenaných na zvukovom zázname na počúvanie verejnosťou."

16. V kapitole II WPPT sa nachádzajú práva výkonných umelcov, v kapitole III WPPT práva výrobcov zvukových záznamov. Kapitola IV WPPT obsahuje spoločné ustanovenia pre výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov. Článok 15 WPPT, ktorý sa nachádza v tejto kapitole, sa týka práva na odmenu za vysielanie a verejný prenos a stanovuje:

„1. Výkonní umelci a výrobcovia zvukových záznamov majú právo na jednu primeranú odmenu za priame alebo nepriame použitie zvukových záznamov vydaných na komerčné účely vo vysielaní alebo v akomkoľvek verejnom prenose.

2. Zmluvné strany môžu vo svojich národných právnych poriadkoch ustanoviť, že výkonný umelec alebo výrobca zvukového záznamu, prípadne obaja, budú od používateľa žiadať jednu primeranú odmenu. Ak sa výkonný umelec a výrobca zvukového záznamu nedohodnú, môžu zmluvné strany prijať národnú právnu úpravu, ktorá stanoví podmienky, v zmysle ktorých si výkonní umelci a výrobcovia zvukových záznamov budú deliť túto jednu primeranú odmenu.

3. Ktorákoľvek zmluvná strana môže vyhlásením uloženým u generálneho riaditeľa WIPO deklarovať, že ustanovenia odseku 1 bude uplatňovať len v prípade niektorých druhov použitia alebo že ich uplatňovanie obmedzí iným spôsobom, alebo že ich nebude uplatňovať vôbec.

4. Na účely tohto článku zvukové záznamy sprístupnené verejnosti pomocou drôtových alebo bezdrôtových prostriedkov takým spôsobom, že členovia verejnosti k nim majú prístup z miesta a v čase, ktorý si individuálne zvolia, treba chápať tak, ako keby boli vydané na komerčné účely."

17. Článok 16 WPPT s nadpisom „Obmedzenie a výnimky" stanovuje:

„1. Zmluvné strany môžu vo svojich národných právnych poriadkoch ustanoviť tie isté typy obmedzení alebo výnimiek v prípade ochrany výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov, aké ustanovili vo svojich národných právnych poriadkoch v súvislosti s ochranou autorského práva k literárnym a umeleckým dielam.

2. Zmluvné strany ohraničia akékoľvek obmedzenia a výnimky z práv ustanovených touto zmluvou na určité osobitné prípady, ktoré nie sú v rozpore s bežným využitím výkonu alebo zvukového záznamu a neodôvodnene nezasahujú do zákonných záujmov výkonného umelca alebo výrobcu zvukových záznamov."

18. Írsko a Únia sú zmluvnými stranami WPPT. Ani Írsko, ani Únia neuložili vyhlásenie podľa článku 15 ods. 3 WPPT.

B – *Právo Únie*[8]

1. Smernica 92/100

19. Piate, siedme až desiate, pätnáste až sedemnáste a dvadsiate odôvodnenie smernice 92/100 stanovujú:

5. „keďže primeraná ochrana autorských diel a predmetov príbuzných práv prostredníctvom práv na nájom a vypožičiavanie, ako aj ochrana predmetov príbuzných práv prostredníctvom práva záznamu, práva na rozmnožovanie, na rozširovanie rozmnožení, práva na vysielanie a oznamovanie verejnosti (verejné šírenie) môže mať základný význam pre hospodársky a kultúrny rozvoj spoločenstva;

…

7. keďže autori a výkonní umelci potrebujú k výkonu svojej tvorivej činnosti primerané príjmy, ktoré sú základom pre ďalšiu tvorivú a umeleckú činnosť a investície potrebné najmä na výrobu fonogramov a filmov sú mimoriadne vysoké a riskantné; keďže možnosť zabezpečenia takéhoto príjmu a návratnosti takejto investície môžu byť efektívne realizované len pomocou primeranej právnej ochrany príslušných nositeľov práv;

8. keďže tieto tvorivé, umelecké a podnikateľské činnosti sú vo veľkom rozsahu činnosťami samostatne zárobkovo činných osôb a ich výkon sa musí uľahčiť vytvorením právnej ochrany zosúladenej v rámci spoločenstva;

9. keďže v rozsahu, v akom tieto činnosti predstavujú hlavne služby, musí byť rovnako uľahčené ich vykonávanie vytvorením harmonizovaného právneho rámca v spoločenstve;

10. keďže právne predpisy členských štátov by mali byť upravené tak, aby neboli v rozpore s medzinárodnými zmluvami, na ktorých je založené autorské právo a príbuzné práva vo väčšine členských štátov;

…

15. keďže treba zaviesť úpravu, na základe ktorej bude zabezpečené získanie primeranej odmeny, ktorej sa nemožno vzdať, pre autorov a výkonných umelcov, ktorí musia mať možnosť zveriť výkon tohto práva organizáciám kolektívnej správy, ktoré ich zastupujú;

16. keďže primeraná odmena môže byť zaplatená naraz alebo formou viacerých platieb, vždy pri uzatvorení zmluvy alebo neskôr;

17. keďže primeraná odmena musí zohľadniť význam prínosu príslušných autorov a výkonných umelcov k fonogramu alebo filmu;

…

20. keďže členské štáty môžu ustanoviť širšiu ochranu pre nositeľov práv príbuzných autorskému právu, ako sa vyžaduje v článku 8 tejto smernice;“

8 — V súlade s pojmami používanými v ZEÚ a ZFEÚ je výraz „právo Únie“ použitý ako súhrnný pojem pre právo Spoločenstva a právo Únie. Pokiaľ sa v nasledujúcom texte hovorí o ustanoveniach primárneho práva, uvádzajú sa ustanovenia platné *ratione temporis*.

20. Článok 8 smernice 92/100 má nadpis „Vysielanie a oznamovanie verejnosti (verejné šírenie)“. Tento článok stanovuje:

„1. Členské štáty ustanovia výhradné práva výkonných umelcov povoliť alebo zakázať bezdrôtové vysielanie a verejné šírenie ich výkonov, s výnimkou prípadu, keď výkon je sám už výkonom vysielaným alebo keď sa uskutočňuje zo záznamu.

2. Členské štáty ustanovia právo na zabezpečenie platby jedinej primeranej odmeny zo strany používateľa, ak je použitý fonogram vydaný na obchodné účely alebo rozmnoženiny takéhoto zvukového záznamu k bezdrôtovému vysielaniu alebo akémukoľvek inému verejnému šíreniu, a na zabezpečenie toho, aby sa táto odmena rozdelila medzi príslušných výkonných umelcov a výrobcov fonogramov. Členské štáty môžu, ak nie je dohoda medzi výkonnými umelcami a výrobcami fonogramov, ustanoviť podmienky, za ktorých sa táto odmena medzi nimi delí.

3. Členské štáty ustanovia pre vysielacie organizácie výhradné právo povoliť alebo zakázať bezdrôtový prenos ich vysielania, ako aj verejné šírenie ich vysielaní, ak sa takéto šírenie uskutoční na miestach prístupných verejnosti proti zaplateniu vstupného.“

21. Článok 10 smernice 92/100 stanovuje:

„Obmedzenie práv

1. Členské štáty môžu obmedziť práva uvedené v kapitole II, pokiaľ ide o:

a) súkromné použitie;

…

2. Bez ohľadu na ustanovenie odseku 1 môže každý členský štát ustanoviť, pokiaľ ide o ochranu výkonných umelcov, výrobcov fonogramov, vysielacích organizácií a výrobcov prvých záznamov filmov, obmedzenia takého istého druhu, aké sú ustanovené v súvislosti s ochranou autorského práva pri literárnych a umeleckých dielach. Nútené licencie môžu byť ustanovené len v rozsahu zlučiteľnom s Rímskym dohovorom.

3. Ustanovenie odseku 1 písm. a) ponecháva nedotknutými súčasné aj budúce právne predpisy o odmeňovaní za rozmnožovanie na súkromné použitie.“

2. Smernica 2006/115

22. V smernici 2006/115 bola smernica 92/100 konsolidovaná. Odôvodnenia č. 3, 5 až 7, 12, 13 a 16 smernice 2006/115 stanovujú:

„(3) Primeraná ochrana autorských diel a predmetov chránených súvisiacimi právami prostredníctvom práv na nájom a vypožičiavanie, ako aj ochrana predmetov chránených súvisiacimi právami prostredníctvom práva na záznam, práva na rozširovanie rozmnožení, práva na vysielanie a sprístupňovanie verejnosti (verejné šírenie) môže mať základný význam pre hospodársky a kultúrny rozvoj Spoločenstva.

…

(5) Autori a výkonní umelci potrebujú k výkonu svojej tvorivej činnosti primerané príjmy, ktoré sú základom pre ďalšiu tvorivú a umeleckú činnosť a investície potrebné najmä na výrobu zvukových záznamov a filmov sú mimoriadne vysoké a riskantné. Možnosť zabezpečenia takéhoto príjmu a návratnosti takejto investície môže byť efektívne zaručená len pomocou primeranej právnej ochrany príslušných majiteľov práv.

(6) Tieto tvorivé, umelecké a podnikateľské činnosti sú vo veľkom rozsahu činnosťami samostatne zárobkovo činných osôb. Výkon týchto činností by sa mal uľahčiť vytvorením právnej ochrany zosúladenej v rámci Spoločenstva. V rozsahu, v akom tieto činnosti predstavujú hlavne služby, ich poskytovanie by malo byť rovnako uľahčené harmonizovaným právnym rámcom v Spoločenstve.

(7) Právne predpisy členských štátov by mali byť upravené tak, aby neboli v rozpore s medzinárodnými zmluvami, na ktorých je založené autorské právo a súvisiace práva vo väčšine členských štátov.

…

(12) Treba zaviesť úpravu, na základe ktorej bude zabezpečené získanie primeranej odmeny, ktorej sa nemožno vzdať, pre autorov a výkonných umelcov, ktorí musia zostať schopní zveriť výkon tohto práva organizáciám kolektívnej správy, ktoré ich zastupujú.

(13) Primeraná odmena môže byť zaplatená naraz alebo formou viacerých platieb, vždy pri uzatvorení zmluvy alebo neskôr. Mala by zohľadniť význam prínosu príslušných autorov a výkonných umelcov k zvukovému záznamu alebo filmu.

…

(16) Členské štáty by mali mať možnosť ustanoviť širšiu ochranu pre majiteľov práv súvisiacich s autorským právom, ako sa vyžaduje v ustanoveniach tejto smernice pre oblasť verejného vysielania a spravodajstva.“

23. Kapitola II smernice upravuje práva súvisiace s autorským právom. Článok 8 smernice, ktorý sa týka vysielania a sprístupňovania verejnosti, stanovuje:

„1. Členské štáty ustanovia výhradné práva výkonných umelcov povoliť alebo zakázať bezdrôtové vysielanie a verejné šírenie ich výkonov, s výnimkou prípadu, keď výkon je sám už výkonom vysielaným alebo keď sa uskutočňuje zo záznamu.

2. Členské štáty ustanovia právo na zabezpečenie platby jedinej primeranej odmeny zo strany používateľa, ak je použitý zvukový záznam vydaný na obchodné účely alebo rozmnoženiny takéhoto zvukového záznamu k bezdrôtovému vysielaniu alebo akémukoľvek inému verejnému šíreniu, a na zabezpečenie toho, aby sa táto odmena rozdelila medzi príslušných výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov. Členské štáty môžu, ak nie je dohoda medzi výkonnými umelcami a výrobcami zvukových záznamov, ustanoviť podmienky, za ktorých sa táto odmena medzi nimi delí.

3. Členské štáty ustanovia pre vysielacie organizácie výhradné právo povoliť alebo zakázať bezdrôtový prenos ich vysielania, ako aj verejné šírenie ich vysielaní, ak sa takéto šírenie uskutoční na miestach prístupných verejnosti oproti zaplateniu vstupného.“

24. Článok 10 smernice má nadpis „Obmedzenie práv“ a stanovuje:

„1. Členské štáty môžu obmedziť práva uvedené v tejto kapitole, pokiaľ ide o:

a) súkromné použitie;

…

2. Bez ohľadu na ustanovenie odseku 1 môže každý členský štát ustanoviť, pokiaľ ide o ochranu výkonných umelcov, výrobcov zvukových záznamov, vysielacích organizácií a výrobcov prvých záznamov filmov, obmedzenia takého istého druhu, aké sú ustanovené v súvislosti s ochranou autorského práva pri literárnych a umeleckých dielach.

Nútené licencie môžu byť ustanovené len v rozsahu zlučiteľnom s Rímskym dohovorom.

3. Obmedzenia uvedené v odsekoch 1 a 2 sa uplatnia iba v niektorých osobitných prípadoch, ktoré nie sú v rozpore s normálnym využívaním predmetu ochrany a neprimerane nepoškodzujú oprávnené záujmy majiteľa práv.“

25. Článok 14 smernice má názov „Zrušovacie ustanovenia“ a stanovuje:

„Smernica 92/100/EHS sa týmto zrušuje bez toho, aby boli dotknuté povinnosti členských štátov týkajúce sa lehôt na transpozíciu smerníc do vnútroštátneho práva, ktoré sú uvedené v prílohe I časť B.

Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na túto smernicu a mali by znieť v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe II.“

3. Smernica 2001/29

26. Odôvodnenia č. 9 až 12, 15, 23, 24 a 27 smernice 2001/29 stanovujú:

„(9) Akákoľvek harmonizácia autorských práv a s nimi súvisiacich práv musí byť založená na vysokej úrovni ochrany, pretože tieto práva sú podstatou pre duševnú tvorbu. Ich ochrana pomáha zaistiť udržiavanie a rozvoj tvorivosti v záujme autorov, interpretov, producentov, spotrebiteľov, kultúry, priemyslu a verejnosti ako celku. Duševné vlastníctvo sa preto považuje za integrálnu súčasť vlastníctva.

(10) Ak majú autori alebo výkonní umelci pokračovať vo svojej tvorivej a umeleckej práci, musia za používanie svojej práce dostávať primeranú odmenu, rovnako ako producenti, aby boli schopní financovať túto prácu. Investície potrebné na výrobu produktov, ako sú zvukové záznamy, filmy alebo multimediálne produkty a služby, ako sú služby ‚na požiadanie‘, sú značné. Primeraná právna ochrana práv duševného vlastníctva je nevyhnutná na zaručenie dostupnosti takejto odmeny a na zaistenie uspokojivej návratnosti týchto investícií.

(11) Jedným z hlavných spôsobov zabezpečenia potrebných zdrojov pre európsku kultúrnu tvorivosť a produkciu a zabezpečenia nezávislosti a dôstojnosti umeleckých tvorcov a interpretov je prísny a účinný systém ochrany autorských práv a súvisiacich práv.

(12) Z hľadiska kultúry má tiež veľký význam primeraná ochrana chránených diel a predmetov ochrany chránených súvisiacimi právami. V článku 151 zmluvy sa požaduje, aby spoločenstvo pri tejto činnosti zohľadnilo kultúrne aspekty.

…

(15) Na diplomatickej konferencii, ktorá sa konala pod záštitou Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO) v decembri 1996, boli prijaté dve nové zmluvy, ‚Zmluva WIPO o autorskom práve' a ‚Zmluva WIPO o výkonoch a zvukových záznamoch', ktoré sa zaoberajú ochranou autorov a ochranou výkonných umelcov a producentov zvukových záznamov. Tieto zmluvy výrazne modernizujú medzinárodnú ochranu autorských práv a súvisiacich práv, prinajmenšom vzhľadom na tzv. ‚digitálny program', a zdokonaľujú prostriedky boja proti pirátstvu na celom svete. Spoločenstvo a väčšina členských štátov už podpísali tieto zmluvy a práve prebieha proces prípravy ratifikácie zmlúv spoločenstvom a členskými štátmi. Táto smernica slúži na uplatnenie viacerých medzinárodných záväzkov.

…

(23) Táto smernica ďalej harmonizuje práva autorov na verejný prenos. Pod týmto právom sa v širokom zmysle slova chápe každý verejný prenos pre verejnosť, ktorá nie je prítomná na mieste, kde tento prenos vzniká. Toto právo zahŕňa všetky transmisie a retransmisie diel smerom k verejnosti drôtovými alebo bezdrôtovými prostriedkami vrátane vysielania. Toto právo nezahŕňa žiadne iné činnosti.

(24) Pod právom sprístupňovať verejnosti predmetov [predmety – *neoficiálny preklad*] ochrany uvedené v článku 3 ods. 2 sa chápu všetky činnosti, pri ktorých sa predmetov ochrany sprístupňuje [predmety ochrany sprístupňujú – *neoficiálny preklad*] verejnosti, ktorá nie je prítomná na mieste, kde činnosť sprístupnenia vzniká a netýka sa žiadnych iných činností.

…

(27) Samotné zabezpečenie fyzických zariadení umožňujúcich alebo uskutočňujúcich prenos rozhlasových a televíznych programov sa samo o sebe nerovná prenosu v zmysle tejto smernice."

27. V článku 3 ods. 1 a ods. 2 smernice 2001/29 sa uvádza:

„1. Členské štáty poskytnú autorom výlučné právo udeliť súhlas alebo zakázať akýkoľvek verejný prenos ich diel, či po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami, vrátane sprístupňovania ich diel verejnosti takým spôsobom, aby verejnosť k nim mala prístup z miesta a v čase, ktoré si sama zvolí.

2. Členské štáty ustanovia výlučné právo udeliť súhlas alebo zakázať sprístupňovanie verejnosti po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami takým spôsobom, že verejnosť má k nim prístup z miesta a v čase individuálne zvolenom:

a) pre výkonných umelcov k záznamom ich výkonov;

b) pre výrobcov zvukových záznamov k ich zvukovým záznamom;

…

d) pre vysielajúce organizácie k záznamom ich vysielaní, či už sú tieto vysielania prenášané po drôte alebo vzduchom vrátane káblov alebo satelitu."

C – *Vnútroštátne právo*

28. Relevantné ustanovenia vnútroštátneho práva sa nachádzajú v *Copyright and Related Rights Act 2000* (zákon o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom 2000, ďalej len „zákon z roku 2000").

29. Druhá časť zákona z roku 2000 má názov „Autorské právo".

30. Zákon z roku 2000 v súvislosti so zvukovými záznamami v článku 17 ods. 2 písm. b) ustanovuje, že k zvukovým záznamom sa viaže autorské právo. Podľa článku 21 písm. a) a článku 23 písm. 1) je výrobca zvukovej nahrávky autorom, a teda aj prvým majiteľom autorského práva k zvukovej nahrávke.

31. Kapitola IV zákona z roku 2000 má názov „Práva majiteľov autorských práv“.

32. Podľa článku 37 ods. 1 písm. b) tejto kapitoly má majiteľ autorského práva (vrátane výrobcu zvukovej nahrávky) výlučné právo „sprístupniť dielo verejnosti“. Výrobca zvukového záznamu má preto podľa írskeho práva sčasti širšie práva, ako sú práva, ktoré mu priznáva smernica 92/100, resp. smernica 2006/115.

33. Článok 37 ods. 2 stanovuje, že autorské právo k dielu porušuje osoba, ktorá bez povolenia majiteľa autorského práva vykoná akýkoľvek úkon podliehajúci autorskému právu alebo poverí iného vykonaním takého úkonu.

34. Článok 38 zákona z roku 2000 však upravuje licencie na verejný prenos zvukových nahrávok a ich zaradenie do vysielania alebo káblovej programovej služby. Podľa tohto ustanovenia je takýto prenos alebo zaradenie do vysielania alebo káblovej programovej služby povolené, ak sa šíriteľ zaviaže poskytnúť zaň spravodlivú odmenu, a ak tento prenos alebo zaradenie do vysielania alebo káblovej programovej služby zodpovedá ďalším požiadavkám článku 38 zákona z roku 2000.

35. Kapitola VI zákona z roku 2000 stanovuje, aké úkony sú v súvislosti s dielami chránenými autorským právom povolené.

36. Článok 97 v tejto kapitole stanovuje:

„(1) S výhradou odseku 2 porušením autorského práva k zvukovej nahrávke, vysielaniu alebo káblovému programu nie je sprístupnenie zvukovej nahrávky, vysielania alebo káblového programu zvukom alebo obrazom, ak je takto sprístupnené

a) v časti priestorov, kde sa poskytuje ubytovanie ubytovaným alebo umiestneným osobám, a

b) ako súčasť služieb poskytovaných výlučne alebo prevažne ubytovaným alebo umiestneným osobám.

(2) Odsek 1 sa nepoužije v prípade časti priestorov, na ktoré sa vzťahuje odsek 1, ak sa za vstup do časti priestorov, kde sa zvuková nahrávka, vysielanie alebo káblový program sprístupňuje zvukom alebo obrazom, vyberá osobitná úhrada.“

37. Tretia časť zákona z roku 2000 sa týka práv výkonných umelcov. Článok 246 zákona z roku 2000, ktorý sa nachádza v tejto časti, obsahuje v súvislosti s výkonnými umelcami výnimku podobnú výnimke nachádzajúcej sa v článku 97.

38. V súvislosti s autormi literárnych, umeleckých, divadelných alebo hudobných diel v zmysle smernice 2001/29 neexistuje ustanovenie o výnimke podobné článku 97 a článku 246.

III – Skutkový stav

39. Žalobkyňa v konaní vo veci samej je organizáciou kolektívnej správy práv. Jej členovia sú výrobcovia zvukových záznamov, ktorí sú nositeľmi práv súvisiacich s autorskými právami k zvukovým záznamom. Žalobkyňa v mene svojich členov uplatňuje ich práva vyplývajúce z verejného prenosu ich zvukových záznamov.

40. Žalovaným v konaní vo veci samej je Írsko.

41. Žalobkyňa v konaní vo veci samej sa domnieva, že Írsko nesprávne prebralo smernicu 92/100 a 2006/115. Článok 97 ods. 1 zákona z roku 2000 nie je zlučiteľný s článkom 8 ods. 2 smernice 92/100, resp. 2006/115, v rozsahu v akom stanovuje, že nie je možné uplatňovať právo na primeranú odmenu za prenos zvukových záznamov, ku ktorému dochádza prostredníctvom rozhlasových a televíznych prijímačov a zvukových systémov v izbách írskych hotelov a penziónov v rámci poskytovania ich služieb.

42. Žalobkyňa v konaní vo veci samej podala žalobu proti Írsku, ktorou sa po prvé domáha určenia, že Írsko prijatím článku 97 ods. 1 zákona z roku 2000 porušilo svoju povinnosť na prebratie článku 8 ods. 2 smernice 92/100, resp. smernice 2006/115 a článok 10 ES. Po druhé sa domáha náhrady škody, ktorá jej tým vznikla.

IV – Konanie pred vnútroštátnym súdom a prejudiciálne otázky

43. Vnútroštátny súd si kladie otázku, či výnimka z povinnosti zaplatenia primeranej odmeny platná podľa článkov 97 ods. 1 písm. a) a článku 246 zákona z roku 2000 je zlučiteľná s článkom 8 ods. 2 smernice 92/100, resp. smernice 2006/115, v rozsahu v akom oslobodzuje prenos zvukových záznamov, vysielania alebo káblového programu v hotelových izbách alebo izbách na ubytovanie od povinnosti zaplatenia primeranej odmeny. Za týchto okolností kladie vnútroštátny súd Súdnemu dvoru v návrhu na začatie prejudiciálneho konania tieto otázky:

1. Je prevádzkovateľ hotela, ktorý poskytuje v izbách televízne alebo rozhlasové prijímače, do ktorých prenáša vysielaný signál, „používateľom“, ktorý uskutočňuje „verejné šírenie“ zvukového záznamu, ktorý môže byť súčasťou vysielania, na účely článku 8 ods. 2 smernice 2006/115?

2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku: Ukladá článok 8 ods. 2 smernice 2006/115 členským štátom povinnosť priznať právo na primeranú odmenu od prevádzkovateľa hotela popri primeranej odmene od vysielateľa za prehrávanie zvukového záznamu?

3. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku: Umožňuje článok 10 smernice 2006/115 členským štátom, aby oslobodili prevádzkovateľov hotelov od povinnosti platiť „jedinú primeranú odmenu“ na základe „súkromného použitia“ v zmysle článku 10 ods. 1 písm. a)?

4. Je prevádzkovateľ hotela, ktorý poskytuje v hotelovej izbe prístroj (okrem televízneho alebo rozhlasového prijímača) a zvukové záznamy vo fyzickej alebo digitálnej forme, ktoré možno prehrávať na tomto prístroji alebo počúvať z tohto prístroja, „používateľom“, ktorý uskutočňuje „verejné šírenie“ zvukových záznamov v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 2006/115?

5. V prípade kladnej odpovede na štvrtú otázku: Umožňuje článok 10 smernice 2006/115 členským štátom, aby oslobodili prevádzkovateľov hotelov od povinnosti platiť „jedinú primeranú odmenu“ na základe „súkromného použitia“ v zmysle článku 10 ods. 1 písm. a)?

44. Podľa údajov vnútroštátneho súdu sa konanie netýka spoločných priestorov hotelov a penziónov, ale len hotelových izieb a izieb na ubytovanie. Ďalej sa konanie netýka interaktívnych prenosov alebo prenosov *on demand*.

V – Konanie pred Súdnym dvorom

45. Uznesenie o návrhu na začatie prejudiciálneho konania bolo doručené kancelárii Súdneho dvora 7. apríla 2010.

46. V písomnej časti konania predložili pripomienky žalobkyňa v konaní vo veci samej, írska a grécka vláda a Komisia.

47. Na spoločnom pojednávaní v prejednávanej veci a veci C-135/10, SCF, ktoré sa uskutočnilo 7. apríla 2011, sa zúčastnili zástupcovia žalobkyne v konaní vo veci samej, spoločnosti SFC, pána Marca del Corsa, talianskej, írskej, gréckej a francúzskej vlády a Komisie.

VI – Predbežné poznámky

48. V konaní vo veci samej si žalobkyňa uplatňuje nárok na náhradu škody, ktorý spočíva na zodpovednosti Írska za porušenie práva Únie. Podľa judikatúry Súdneho dvora takýto nárok v zásade existuje vtedy, ak je porušenie právnej normy Únie, ktorej cieľom je priznať jednotlivcom práva, dostatočne kvalifikované a závažné a ak ním bola priamo spôsobená škoda.[9] Vnútroštátny súd sa vo svojich prejudiciálnych otázkach úmyselne zameral na otázku, či Írsko porušilo svoje povinnosti týkajúce sa prebratia článku 8 ods. 2 smernice 92/100, resp. smernice 2006/115. Ak bude na základe nasledujúcich tvrdení týkajúcich sa výkladu tohto ustanovenia odpoveď na túto otázku kladná, bude musieť, ak sa chce oprieť o nárok zakladajúci sa na zodpovednosti štátu podľa práva Únie, ďalej dokázať, že sú splnené aj ďalšie podmienky tohto nároku.

49. Ďalej chcem poukázať na to, že kvôli zjednodušeniu sa ďalej budem zaoberať len smernicou 2006/115. Otázka porušenia práva Únie sa síce týka tak článku 8 ods. 2 smernice 92/100, ako aj článku 8 ods. 2 smernice 2006/115. Pri smernici 2006/115 však ide len o kodifikované znenie smernice 92/100, takže článok 8 ods. 2 je v oboch smerniciach identický. Preto sa ďalej budem zaoberať len článkom 8 ods. 2 smernice 2006/115, pričom uvedené sa bude primerane vzťahovať aj na článok 8 ods. 2 smernice 92/100. Kvôli zjednodušeniu budem ďalej zohľadňovať takisto len prevádzkovateľov hotelov, pričom sa tieto úvahy budú primerane vzťahovať aj na prevádzkovateľov izieb na ubytovanie.

VII – O prvej a druhej prejudiciálnej otázke

50. Vo svojich prvých dvoch prejudiciálnych otázkach sa vnútroštátny súd pýta, či sa má článok 8 ods. 2 smernice 2006/115 vykladať v tom zmysle, že prevádzkovateľ hotela, ktorý poskytuje v hotelových izbách televízne alebo rozhlasové prijímače, do ktorých prenáša vysielaný signál, musí platiť primeranú odmenu za nepriamy prenos zvukových záznamov použitých vo vysielaní.

51. Článok 8 ods. 2 smernice 2006/115 stanovuje, že primeraná odmena sa musí platiť vtedy, ak sa použije zvukový záznam vydaný na obchodné účely alebo rozmnoženiny takéhoto zvukového záznamu na bezdrôtové vysielanie alebo akýkoľvek iný verejný prenos. Ďalej sa budem kvôli zjednodušeniu zaoberať len prípadom, v ktorom ide o zvukový záznam vydaný na obchodné účely, pričom tvrdenia budú primerane platiť aj pre rozmnoženiny takéhoto zvukového záznamu.

52. Vnútroštátny súd sa po prvé pýta, či v prejednávanom prípade vykonáva prevádzkovateľ hotela „verejné šírenie“ v zmysle tohto ustanovenia a či je „používateľom“ v zmysle tohto ustanovenia. Ďalej sa pýta, či táto povinnosť trvá aj vtedy, keď vysielateľ televízneho alebo rozhlasového vysielania už zaplatil primeranú odmenu za to, že používa zvukové záznamy vo svojom vysielaní.

9 — Rozsudky z 19. novembra 1991, Francovich a i., C-6/90 a C-9/90, Zb. s. I-5357, bod 35, z 5. marca 1996, Brasserie du pêcheur und Factortame, C-46/93 a C-48/93, Zb. s. I-1029, bod 31 a z 9. decembra 2010, Combinatie Spijker Infrabouw/De Jonge Konstruktie a i., C-568/08, Zb. s. I-12655, bod 87.

A – *Podstatné tvrdenia účastníkov konania*

53. Podľa názoru *žalobkyne v konaní vo veci samej* a *francúzskej vlády* sa má článok 8 ods. 2 smernice 2006/115 vykladať tak, že prevádzkovateľ hotela je v prejednávanej veci povinný platiť primeranú odmenu.

54. Po prvé ide o verejný prenos v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 2006/115. Tento pojem je autonómnym pojmom práva Únie, ktorý sa má vykladať takisto ako pojem verejný prenos v článku 3 ods. 1 smernice 2001/29. V prospech toho svedčí, že v oboch ustanoveniach sa použilo to isté slovné spojenie. To, že medzi úrovňou ochrany autorských práv a s nimi súvisiacich práv existujú rozdiely, nehovorí proti rovnakému výkladu pojmu verejný prenos. Podľa cieľov smernice majú byť nielen autori, ale aj výkonní umelci a výrobcovia zvukových záznamov primerane odmeňovaní, pričom výrobcom zvukových záznamov sa má zabezpečiť primeraná odmena za riskantné investície v oblasti výroby zvukových záznamov. Francúzska vláda v tejto súvislosti poukazuje na to, že aj cieľ smernice 2001/29, a to zabrániť deformáciám, ktoré sú spôsobené odlišnými právnymi predpismi, hovorí v prospech rovnakého výkladu pojmu verejný prenos. Deformácie, ktoré vznikli na základe toho, že členské štáty už majú možnosť stanoviť výnimky a obmedzenia, by sa ešte zväčšili, ak by výklad pojmu verejný prenos spadal do oblasti voľnej úvahy členských štátov. Jednotný výklad pojmu verejný prenos je potrebný aj preto, že tento pojem má podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/116/ES z 12. decembra 2006 o lehote ochrany autorského práva a niektorých súvisiacich práv (kodifikované znenie)[10] význam pre lehotu ochrany autorských práv a súvisiacich práv. Žalobkyňa v konaní vo veci samej poukazuje na to, že tento pojem zahŕňa aj nepriame prenosy. V rozsudku SGAE/Rafael Hoteles Súdny dvor v porovnateľnom prípade rozhodol, že ide o verejný prenos v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29. Postačuje, že sa rozhlasový a televízny program sprístupnia tým, že sa poskytnú rozhlasové a televízne prijímače a že sa do nich prenáša signál. To, či hoteloví hostia tieto prijímače skutočne použijú, nie je relevantné. Tým, že prevádzkovatelia hotelov umožnili prístup k rozhlasovým a televíznym programom, poskytli totiž dodatočnú službu a sledovali tým hospodársky cieľ.

55. Po druhé podľa názoru žalobkyne v konaní vo veci samej a francúzskej vlády povinnosti platby primeranej odmeny nebráni to, že podľa článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 sa má platiť len jediná odmena. To totiž neznamená, že prevádzkovateľ hotela nemusí platiť odmenu za verejný prenos, keď už odmenu zaplatil rozhlasový alebo televízny vysielateľ. Naopak musí sa platiť za každé použitie relevantné podľa článku 8 ods. 2 smernice, a to bez ohľadu na to, či je to priame alebo nepriame použitie. To, že toto ustanovenie spomína jedinú primeranú odmenu, znamená len to, že prevádzkovateľ hotela musí zaplatiť len jednu odmenu, ktorá sa potom musí rozdeliť medzi výrobcov a výkonných umelcov. Takému výkladu neodporuje ani rozsudok Súdneho dvora vo veci SENA[11], pretože Súdny dvor sa v tomto rozsudku zaoberal len požiadavkami práva Únie týkajúcimi sa veľkosti odmeny.

56. *Írska* a *grécka vláda* sú názoru, že článok 8 ods. 2 smernice 2006/115 nie je možné vykladať tak, že v prejednávanom prípade je prevádzkovateľ hotela povinný platiť primeranú odmenu.

57. Po prvé podľa názoru írskej vlády je potrebné odpovedať na otázku, či ide o verejný prenos, na základe vnútroštátneho práva.

58. Po druhé podľa názoru írskej a gréckej vlády nejde o verejný prenos v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 2006/115. Pod pojmom verejný prenos sa myslí len reprodukovanie na diskotéke, koncerte alebo v bare. Írska vláda v tejto súvislosti poukazuje na to, že pojem verejný prenos v článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 nemožno vykladať tak, ako Súdny dvor vyložil pojem verejný prenos v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29 v rozsudku SGAE/Rafael Hoteles. Po prvé článok 3

10 — Ú. v. EÚ L 372, s. 12.

11 — Rozsudok zo 6. februára 2003, SENA, C-245/00, Zb. s. I-1251.

ods. 1 smernice 2001/29 stanovuje pre autorov absolútne právo. Pre výrobcov zvukových záznamov sa naopak absolútne právo stanovuje len pre sprístupňovanie verejnosti podľa článku 3 ods. 2 smernice 2001/29, zatiaľ čo pre verejný prenos podľa článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 sa stanovuje len hospodárske právo. Ďalej sa tieto práva nachádzajú v odlišnom kontexte medzinárodného práva. Najmä je pojem verejný prenos definovaný v článku 2 písm. g) WPPT užší ako pojem použitý v článku 8 WCT. V tejto súvislosti poukazuje írska vláda na to, že podľa článku 2 písm. g) WPPT sa musia zvukové záznamy sprístupniť na počúvanie, k čomu dôjde len vtedy, keď sa rozhlasové alebo televízne prijímače skutočne zapnú. Okrem toho Súdny dvor oprel svoj výklad pojmu verejný prenos v článku 3 ods. 1 smernice 2001/29 o to, že tento pojem zahŕňa aj právo na sprístupňovanie verejnosti. Článok 8 ods. 2 smernice 2006/115 naopak nestanovuje právo na primeranú odmenu za „sprístupňovanie verejnosti“ zvukového záznamu. Navyše odôvodnenia smernice 2001/29 na jednej strane a smernice 2006/115 na druhej strane hovoria proti rovnakému výkladu pojmu verejný prenos. Okrem toho nedošlo v rámci kodifikovania smernice 92/100 v smernice 2006/115 ani k odkazu na článok 3 ods. 1 smernice 2001/29, ani sa neobjasnilo, že sú zahrnuté aj nepriame prenosy. Navyše je potrebné zohľadniť možnosti výnimiek podľa Rímskeho dohovoru a podľa WPPT. Nakoniec proti rovnakému výkladu svedčí to, že členské štáty môžu stanoviť širšie práva. Grécka vláda dopĺňa, že priveľmi široký výklad pojmu verejný prenos by viedol k neželaným výsledkom, pretože v takom prípade by sa zriadenie centrálnej antény v bytovom dome a prenajímanie rozhlasových a televíznych prijímačov mohlo považovať za verejný prenos. V prejednávanej veci ide totiž len o prijímanie vysielania, ktoré je chránené ako základné právo. Okrem toho sa musia zohľadniť záujmy turizmu.

59. Po tretie podľa názoru gréckej a írskej vlády nie je prevádzkovateľ hotela v prejednávanom prípade používateľom v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 2006/115. Írska vláda po prvé poukazuje na to, že prevádzkovateľ hotela len dáva k dispozícii prijímače a technické zariadenia na príjem relevantných signálov. Pokiaľ prevádzkovateľ hotela tieto prijímače nezapne, nie je používateľ. Ďalej je potrebné zohľadniť to, že článok 8 ods. 2 smernice 2006/115 na rozdiel od článku 3 ods. 1 smernice 2001/29 používa pojem používateľ. Podľa názoru gréckej vlády je používateľ len rozhlasový alebo televízny vysielateľ, prevádzkovateľ hotela umožňuje len príjem vysielaní. Takýto príjem je chránený v rámci ochrany základných práv, a preto nie je relevantný z hľadiska autorských práv.

60. Po štvrté je podľa názoru gréckej a írskej vlády potrebné zamietnuť právo na primeranú odmenu aj preto, že prevádzkovateľ hotela nemusí podľa článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 platiť novú odmenu, keď primeranú odmenu za použitie už zaplatil rozhlasový alebo televízny vysielateľ. Podľa názoru írskej vlády to vyplýva z použitia slov „alebo“ a „jedinej“, ako aj zo systematickej súvislosti jednotlivých odsekov článku 8 smernice. Takáto platba takisto nie je primeraná, pretože odmenu už musel zaplatiť vysielateľ. Podľa názoru gréckej vlády pokrýva odmena, ktorú zaplatil rozhlasový alebo televízny vysielateľ, aj príjem vysielania rozhlasovými a televíznymi prijímačmi v hotelových izbách. Ďalej sa musí zohľadniť, že v určitých členských štátoch ako napríklad v Grécku sa musí platiť poplatok už za prijímanie rozhlasových a televíznych programov. Tieto poplatky platia aj hotely, a preto nepriamo v rámci ceny za ubytovanie aj hostia.

61. Aj *Komisia* zastáva názor, že článok 8 ods. 2 smernice 2006/115 sa nemá vykladať tak, že členský štát je v prejednávanom prípade povinný stanoviť povinnosť platby primeranej odmeny.

62. Judikatúra Súdneho dvora týkajúca sa článku 3 ods. 1 smernice 2001/29 sa nemôže automaticky uplatňovať na článok 8 ods. 2 smernice 2006/115. Naopak sa musia zohľadňovať rozdiely medzi týmito dvoma ustanoveniami. Zatiaľ čo autorovi sa priznáva najvyššia právna ochrana, a preto výlučné právo, výrobcovi zvukového záznamu sa priznáva len slabšie právo na primeranú odmenu. Okrem toho oba ustanovenia sa nachádzajú v inom kontexte medzinárodného práva.

63. Napriek týmto rozdielom sa má podľa názoru Komisie v prejednávanom prípade vychádzať z verejného prenosu v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 2006/115. Po prvé toto ustanovenie zahŕňa aj nepriame prenosy. Navyše z článku 2 písm. g) WPPT vyplýva, že pre prenos v zmysle článku 15 ods. 1 WPPT postačuje, že sa zvukový záznam sprístupnil na počúvanie. Okrem toho je prenos verejný.

Verejnosť prenosu závisí od toho, či miesto, na ktorom sa zvukový záznam reprodukuje, je súkromnej alebo verejnej povahy, či má prenos hospodársky význam a od toho, aký široký je okruh poslucháčov. Na základe týchto kritéria sa má v prejednávanej veci v súlade s rozsudkom SGAE/Rafael Hoteles vychádzať z verejného prenosu.

64. Napriek tomu Komisia zastáva názor, že platba ďalšej odmeny prevádzkovateľom hotela nie je v prejednávanej veci primeraná. Po prvé členské štáty majú v rámci článku 8 ods. 2 smernice 2006/116 právo na voľnú úvahu. Toto právo vyplýva z možnosti členských štátov priznanej na medzinárodno-právnej úrovni stanoviť obmedzenia a výnimky. Členské štáty sú oprávnené nielen rozhodnúť o tom, kedy je odmena primeraná, ale aj o tom, či je táto odmena vôbec primeraná. Po druhé je nezlučiteľné s rozdielnou úrovňou ochrany článku 3 ods. 1 smernice 2001/29 na jednej strane a článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 na druhej strane, keď by aj v prejednávanom prípade, v ktorom vysielateľ už zaplatil primeranú odmenu, mal prevádzkovateľ hotela platiť ďalšiu odmenu. Naopak nezáleží na tom, či má publikum záujem o prenos alebo nie.

B – *Právne posúdenie*

65. Právny základ týchto prejudiciálnych otázok tvorí rozsudok Súdneho dvora vo veci SGAE/Rafael Hoteles.[12] V tomto rozsudku Súdny dvor objasnil, že prevádzkovateľ hotela, ktorý šíri televízny signál prostredníctvom televíznych prijímačov umiestnených v hotelových izbách, v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29 verejne prenáša diela použité v televíznom vysielaní. Toto ustanovenie upravuje výlučné právo autora povoliť alebo zakázať verejný prenos jeho diel. V prejednávanej veci sa účastníci konania sporia najmä o tom, či sa takýto výklad pojmu verejný prenos, ktorý sa urobil v súvislosti s článkom 3 ods. 1 smernice 2001/29, môže použiť na ten istý pojem uvedený v článku 8 ods. 2 smernice 2006/115. Preto sa budem venovať najprv rozsudku SGAE/Rafael Hoteles (1) a až potom výkladu článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 (2).

1. O výklade pojmu verejný prenos v článku 3 ods. 1 smernice 2001/29

66. V rozsudku SGAE/Rafael Hoteles Súdny dvor konštatoval, že poskytovanie signálu hotelovým zariadením prostredníctvom televíznych prijímačov klientom, ktorí sú ubytovaní v izbách tohto zariadenia, predstavuje nezávisle od používanej techniky prenosu signálu verejný prenos v zmysle článku 3 ods. 1 tejto smernice. Rozsudok mal toto odôvodnenie:

67. Po prvé sa Súdny dvor odvolal na odôvodnenia smernice 2001/29. Najprv odkázal na odôvodnenie č. 23, v dôsledku ktorého sa pojem verejný prenos má chápať v jeho širšom zmysle.[13] Ďalej vysvetlil, že len takto môže byť dosiahnutý cieľ stanovený v odôvodneniach č. 9 a 10, a to dosiahnuť vysokú úroveň ochrany pre autorov a poskytovať im za používanie ich diel primeranú odmenu.[14]

68. Po druhé sa Súdny dvor odvolal na svoju judikatúru týkajúcu sa iných ustanovení práva Únie.[15]

12 — Už citovaný v poznámke pod čiarou 4.

13 — Tamže, bod 36.

14 — Tamže, bod 36.

15 — Tamže, bod 37. V tejto súvislosti sa odvolal najprv na rozsudok z 2. júna 2005, Mediakabel (C-89/04, Zb. s. I-4891, bod 30), v ktorom v súvislosti s článkom 1 písm. a) smernice Rady 89/552/EHS z 3. októbra 1989 o koordinácii určitých ustanovení zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení v členských štátoch týkajúcich sa vykonávania činností televízneho vysielania (Ú. v. ES L 298, s. 23; Mim. vyd. 06/001, s. 224) dospel k takému výkladu pojmu príjem televízneho vysielania verejnosťou, že je prijímaný neurčitým počtom potenciálnych televíznych divákov. Ďalej odkázal na rozsudok Súdneho dvora zo 14. júla 2005, Lagardère Active Broadcast (C-192/04, Zb. s. I-7199, bod 31), v ktorom v súvislosti s článkom 1 ods. 2 písm. a) smernice Rady 93/83/EHS z 27. septembra 1993 o koordinácii určitých pravidiel týkajúcich sa autorského práva a príbuzných práv pri satelitnom vysielaní a káblovej retransmisii (Ú. v. ES L 248, s. 15; Mim. vyd. 17/001, s. 134) podal taký výklad pojmu satelitné vysielanie pre verejnosť, že je prijímané neurčitým počtom možných poslucháčov.

69. Po tretie poukázal na kumulatívne účinky, ktoré vyplývajú z toho, že hoteloví hostia sa v hotelových izbách spravidla rýchlo striedajú, a preto sprístupňovanie diel môže nadobudnúť zásadný význam. [16]

70. Po štvrté Súdny dvor konštatoval, že podľa článku 11bis ods. 1 bodu ii) revidovaného Bernského dohovoru (ďalej len „RBD“) ide o samostatný verejný prenos, keď sa vysielanie, ktoré bolo vysielané pôvodnou vysielacou organizáciou, vysiela inou vysielacou organizáciou. Tým sa totiž dielo nepriamo prenosom rozhlasového a televízneho vysielania sprístupňuje novému publiku. [17]

71. Po piate Súdny dvor v tejto súvislosti s odkazom na sprievodcu Bernského dohovoru vypracovaného WIPO definoval verejnosť nepriameho prenosu s ohľadom na už udelené povolenie autora. Poukázal na to, že tým, že autor udelí súhlas na vysielanie svojho diela, zohľadňuje iba priamych užívateľov, to znamená držiteľov prijímačov, ktorí jednotlivo alebo v súkromnom a rodinnom kruhu prijímajú jednotlivé programy. Ak tento druh prenosu prijíma širší okruh poslucháčov, a niekedy aj na účely dosiahnutia zisku, počúvanie alebo sledovanie diela môže využívať nová časť verejnosti. Prenos programu prostredníctvom reproduktorov alebo prostredníctvom podobných zariadení v takomto prípade už predstavuje nielen príjem samotného vysielania, ale aj samostatný akt, ktorý predstavuje prenos vysielaného diela novej verejnosti. [18]

72. Po šieste konštatoval, že klienti hotela predstavujú nové publikum. Hotelové zariadenie je subjektom, ktorý s vedomím dôsledkov svojho konania sprostredkúva svojim klientom prístup k chráneným dielam. [19]

73. Po siedme Súdny dvor poukázal na to, že na účely verejného prenosu stačí, aby sa dielo sprístupnilo verejnosti tak, aby osoby, ktoré ju tvoria, mali k nemu prístup. [20]

74. Po ôsme Súdny dvor zobral do úvahy, že sprostredkovanie prístupu k vysielaným dielam sa musí považovať za poskytnutie dodatočnej služby s cieľom dosiahnuť určitý zisk. V hoteli slúži na dosiahnutie zisku, pretože ponuka tejto služby ovplyvňuje úroveň hotela a tým aj cenu izieb. [21]

75. Po deviate Súdny dvor, aj keď len čiastočne, objasnil, že samotné zabezpečenie prijímacích zariadení nepredstavuje samo osebe prenos v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29. Naopak, ak poskytuje hotelové zariadenie prostredníctvom takto umiestnených televíznych prijímačov signál svojim klientom ubytovaným v izbách tohto zariadenia, ide o verejný prenos, a to bez ohľadu na to, aká technika prenosu signálu sa používa. [22]

2. O výklade článku 8 ods. 2 smernice 2006/115

76. Predtým, ako sa budem venovať výkladu pojmov verejný prenos (c) a používateľ (d) použitých v článku 8 ods. 2 smernice 2006/115, ako aj povinnosti platiť primeranú odmenu (e), by som chcela najprv objasniť, že pri týchto pojmoch ide o autonómne pojmy práva Únie (a), ktoré sa musia vykladať so zohľadnením ich medzinárodno-právneho kontextu (b).

16 — Tamže, bod 38 a nasl.
17 — Tamže, bod 40.
18 — Tamže, bod 41.
19 — Tamže, bod 42.
20 — Tamže, bod 43.
21 — Tamže, bod 44.
22 — Tamže, bod 45 a nasl.

a) Autonómne pojmy práva Únie

77. Niektorí z účastníkov konania poukazujú na to, že jednotný výklad určitých pojmov stanovených v článku 8 ods. 2 smernice 2006/115, ako napríklad pojmu verejný prenos, nie je právom Únie nariadený. Preto definícia týchto pojmov patrí do pôsobnosti členských štátov.

78. V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že pri pojmoch použitých v článku 8 ods. 2 smernice ide v dôsledku neexistencie odkazov na právo členských štátov o autonómne pojmy práva Únie. V záujme jednotného uplatňovania práva Únie vo všetkých členských štátoch a s ohľadom na zásadu rovnosti platnú v celej Únie sa tieto ustanovenia musia vykladať jednotne.[23] Len takto možno dosiahnuť cieľ uvedený v šiestom odôvodnení smernice 2006/115, a to uľahčiť výkon tvorivých, umeleckých a podnikateľských činností vytvorením právnej ochrany zosúladenej v rámci Únie.

79. V určitých prípadoch však môže napriek existencii autonómneho pojmu práva Únie prebiehať len veľmi obmedzená harmonizácia, takže regulačná hĺbka pojmu je veľmi nízka. V takých prípadoch právo Únie obsahuje iba veľmi široký regulačný rámec, ktorý musí byť vyplnený členskými štátmi.[24] Z toho vychádzal Súdny dvor pri pojme primeraná odmena v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 2006/115.[25] Keďže posúdenie regulačnej hĺbky určitého pojmu musí prebiehať samostatne pre každý pojem uvedený v určitom ustanovení, nemožno na základe toho vyvodiť žiadne závery o ďalších pojmoch použitých v článku 8 ods. 2 smernice 2006/115.

b) Kontext medzinárodného práva a práva Únie

80. Ďalej treba zohľadniť, že ustanovenie o práve na primeranú odmenu podľa článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 je potrebné vykladať vzhľadom na jeho medzinárodnoprávny kontext.

81. Právo na primeranú odmenu je totiž na medzinárodnoprávnej úrovni upravené v článku 12 Rímskeho dohovoru a v článku 15 WPPT. Článok 8 ods. 2 smernice 2006/115 sa preto musí vykladať s ohľadom na tieto medzinárodnoprávne ustanovenia.

82. Pokiaľ ide o WPPT, vyplýva to už z toho, že Únia sama je zmluvnou stranou tohto dohovoru. Podľa ustálenej judikatúry sa totiž musia ustanovenia práva Únie vykladať vo svetle medzinárodného dohovoru práve vtedy, ak je Únia zmluvnou stranou tohto dohovoru a ak sa týmito ustanoveniami práva Únie má takýto dohovor vykonávať.[26]

83. Pokiaľ ide o Rímsky dohovor, treba síce poukázať na to, že sama EÚ nie je zmluvnou stranou Rímskeho dohovoru. Z odôvodnenia č. 7 smernice 2006/115 však vyplýva, že ustanovenia Rímskeho dohovoru musia byť zohľadnené, keďže podľa tohto odôvodnenia by harmonizácia mala prebiehať tak, aby právne predpisy neboli v rozpore s Rímskym dohovorom.

c) O pojme verejný prenos

84. Na základe obsahu sa pojem verejný prenos skladá z dvoch prvkov. Po prvé musí existovať prenos. Po druhé tento prenos musí byť verejný.

23 — Tamže, bod 31.

24 — Rozsudok SENA, už citovaný v poznámke pod čiarou 11, bod 34.

25 — Tamže, body 34 až 38.

26 — Rozsudky z 10. septembra 1996, Komisia/Nemecko, C-61/94, Zb. s. I-3989, bod 52, a SGAE/Rafael Hoteles, už citovaný v poznámke pod čiarou 4, bod 35. Pozri v tejto súvislosti Rosenkranz, F.: „Die völkerrechtliche Auslegung des EG-Sekundärrechts dargestellt am Beispiel der Urheberrechts“, *Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht* 2007, s. 238 a nasl., s. 239 a nasl.

i) O pojme prenos

85. Čo treba chápať pod prenos v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 2006/112, nie je síce v tejto smernici výslovne definované. Z obsahu a z kontextu tohto ustanovenia však vyplývajú oporné body na to, ako treba tohto pojem vykladať.

86. Ako už bolo uvedené vyššie [27], pri výklade pojmu prenos v tomto ustanovení sa musia zohľadniť požiadavky článku 12 Rímskeho dohovoru a článku 15 WPPT. V súvislosti s pojmom prenos je dôležitý najmä článok 15 ods. 1 v spojení s článkom 2 písm. g) WPPT. Článok 15 ods. 1 stanovuje, že výkonní umelci a výrobcovia zvukových záznamov majú právo na jednu primeranú odmenu za priame alebo nepriame použitie zvukových záznamov vydaných na komerčné účely vo vysielaní alebo v akomkoľvek verejnom prenose. V článku 2 písm. g) WPPT je pojem verejný prenos zvukového záznamu definovaný ako prenos verejnosti akýmkoľvek médiom iným než vysielaním zvukov alebo znázornení zvukov zaznamenaných na zvukovom zázname. Ďalej sa v tomto ustanovení spresňuje, že pre verejný prenos v zmysle článku 15 postačuje, ak sa zvuky alebo znázornenia zvukov zaznamenané na zvukovom zázname sprístupnia na počúvanie verejnosťou.

87. Z toho možno vyvodiť tieto závery týkajúce sa pojmu prenos v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 2006/115:

88. Po prvé článok 8 ods. 2 smernice 2006/115 zahŕňa priame aj nepriame prenosy. O tom svedčí v prvom rade znenie a legislatívna história tohto ustanovenia. Z legislatívnej histórie smernice 92/100 totiž vyplýva, že ďalšie konkretizovanie pojmu prenos prostredníctvom doplnenia slov „priamy alebo nepriamy“ nebolo považované za nevyhnutné, keďže pri použití pojmu prenos je zrejmé, že sú zahrnuté aj nepriame prenosy. [28] V prospech takéhoto výkladu svedčí od nadobudnutia jeho účinnosti aj článok 15 WPPT, podľa ktorého právo na odmenu musí existovať aj za nepriame prenosy. [29]

89. Po druhé na prenos postačuje, že sa zvuky zaznamenané na zvukovom zázname sprístupnia na počúvanie. To, či klient tieto zvuky skutočne počul, nie je relevantné. V prospech toho hovorí v prvom rade článok 2 písm. g) WPPT, ktorý zdôrazňuje sprístupnenie na počúvanie. Ďalej by malo na základe zmyslu a účelu smernice 2006/115 postačovať, ak má klient právnu a praktickú možnosť vypočuť si zvukový záznam. [30] Takýto výklad má aj takú prednosť, že je v tomto zmysle identický s výkladom pojmu verejný prenos v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29.

90. Pri uplatnení týchto požiadaviek je potrebné konštatovať, že pojem prenos v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 sa má vykladať tak, že k nemu dochádza vtedy, keď prevádzkovateľ hotela poskytne v izbách televízne a/alebo rozhlasové prijímače a do týchto prenáša signál. V tomto prípade ide totiž o nepriamy prenos, pričom nezáleží na tom, či hostia televízny alebo rozhlasový program skutočne prijímali.

91. Komisia v tejto súvislosti uvádza, že pojem verejný prenos v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 v zásade nemožno vykladať širšie ako pojem verejný prenos v článku 3 ods. 1 smernice 2001/29. Musí sa zohľadniť, že zákonodarca Únie chcel vytvoriť vyššiu mieru ochrany pre autorské práva ako pre súvisiace práva výrobcov zvukových záznamov a výkonných umelcov,

27 — Pozri bod 81 týchto návrhov.

28 — Reinbothe, J., Lewinski, S.: *The E.C. Directive on Rental and Lending Rights and on Piracy*, Sweet & Maxwell 1993, s. 97.

29 — Článok 12 Rímskeho dohovoru stanovuje takéto právo len pre priame prenosy. Zmluvné strany WPPT v tomto zmysle vedome prekročili Rímsky dohovor.

30 — Pozri v tejto súvislosti bod 67 návrhov, ktoré predniesla generálna advokátka E. Sharpston 13. júna 2006 vo veci SGAE/Rafael Hoteles (už citované v poznámke pod čiarou 4), ako aj bod 22 návrhov, ktoré predniesol generálny advokát A. La Pergola 9. septembra 1999 vo veci Egeda (C-293/98, Zb. s. I-629).

a preto je nesystémové poskytnúť výrobcom zvukových záznamov a výkonným umelcom na základe článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 širšie práva ako autorom podľa článku 3 ods. 1 smernice 2001/29. Z tohto dôvodu sa musia zohľadniť odôvodnenia č. 23 a č. 27 smernice 2001/29.

92. Odôvodnenie č. 27 smernice 2001/29 však nebráni domnienke, že v prejednávanej veci ide o prenos. Je potrebné ho chápať tak, že osoby, ktoré dajú k dispozícii prístroje na prehrávanie, avšak nemajú súčasne aj kontrolu prístupu k dielam chráneným autorským právom, tým nevykonávajú verejný prenos. Tak je to napr. v prípade, keď sa predávajú alebo prenajímajú televízne alebo rozhlasové prijímače alebo keď prevádzkovateľ internetu ponúka len prístup k internetu. V prípade prejednávanej veci sa však prevádzkovateľ hotela neobmedzuje iba na to, že dáva k dispozícii len prijímacie zariadenia. Naopak sprostredkúva pre hotelového hosťa síce len nepriamo, ale predsa cielene prístup k zvukovým záznamom. [31]

93. Pokiaľ Komisia s odkazom na odôvodnenie č. 23 smernice 2001/29 zastáva názor, že samotný príjem vysielaného signálu prostredníctvom prijímačov so zariadením na príjem signálu nie je možné považovať za prenos v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 2006/115, nie je potrebné sa tým na účely prejednávanej veci zaoberať. Vnútroštátny súd totiž objasnil, že prevádzkovateľ hotela sa v prejednávanej veci neobmedzil len na prijímanie vysielaného signálu, ale ho sám nanovo preniesol. [32]

ii) O pojme verejný

94. Čo sa má chápať pod pojmom verejný, nie je v smernici 2006/115 takisto definované.

95. Na rozdiel od definície pojmu prenos v tejto súvislosti nepomôže zákonná definícia verejného prenosu v článku 2 písm. g) WPPT. V tomto ustanovení sa totiž prvok verejnosti prenosu, ktorý je potrebné definovať, bližšie nekonkretizuje. Naopak sa tam uvádza len to, že sprístupňovanie na počúvanie musí byť verejné, takže zákonná definícia sa v tejto súvislosti zdá byť irelevantná.

96. Vynára sa však otázka, či sa môže v tejto súvislosti uplatniť vyššie uvedená judikatúra Súdneho dvora [33] týkajúca sa výkladu pojmu verejný prenos v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29, podľa ktorej môže byť prenos v hotelovej izbe verejný vtedy, keď rýchle striedanie hotelových hostí v izbách vedie k významného používaniu chránených diel.

97. Podľa môjho názoru je odpoveď na túto otázku kladná. [34]

98. Po prvé v prospech toho hovorí skutočnosť, že v článku 3 ods. 1 smernice 2001/29 a v článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 sa používa ten istý pojem. Írska vláda proti tomu síce namieta, že po prijatí rozsudku SGAE/Rafael Hoteles nebola v rámci konsolidovania smernice 92/100 v smernici 2006/115 uvedená žiadna vysvetľujúca poznámka o tom, že sa pojem verejný prenos v jej článku 8 ods. 2 má chápať rovnako ako pojem verejný prenos v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29. Táto námietka podľa môjho názoru nie je presvedčivá. Naopak, okolnosť, že pojem verejný prenos v článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 bol po prijatí rozsudku SGAE/Rafael Hoteles ponechaný bez ďalších poznámok, podľa môjho názoru svedčí práve o totožnom výklade tohto pojmu v oboch ustanoveniach.

31 — Rozsudok SGAE/Rafael Hoteles, už citovaný v poznámke pod čiarou 4, bod 45 a nasl.

32 — Na tomto mieste odkazujem na body 90 až 109 ako aj 114 až 125 mojich návrhov vo veci C-135/10, SCF, v ktorých sa zaoberám touto právnou otázkou.

33 — Pozri body 66 až 75 týchto návrhov.

34 — V tomto zmysle aj WALTER, M., LEWINSKY, S.: *European Copyright Law*, Oxford University Press 2010, s. 989.

99. Po druhé úzka obsahová a právna súvislosť medzi autorským právom a súvisiacimi právami výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov podľa môjho názoru svedčí o tom, že oba pojmy sa majú vykladať totožne.

100. V prvom rade je totiž potrebné zohľadniť, že smernica 2006/115 a smernica 2001/29 majú takú súvislosť, že práva výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov sú upravené nielen v smernici 2006/115, ale aj v článku 3 ods. 2 smernice 2001/29. Článok 3 ods. 2 smernice 2001/29 stanovuje v osobitnom prípade sprístupňovania verejnosti pri slobodnom výbere miesta a času výlučné právo umelcov a výrobcov zvukových záznamov, zatiaľ čo smernica 2006/115 stanovuje v prípade verejného prenosu len právo na primeranú odmenu. Za týchto okolností sa mi zdá byť málo opodstatnené vykladať tie isté pojmy v oboch smerniciach rozdielne.

101. Ďalej je potrebné zohľadniť obsahovú súvislosť autorského práva na jednej strane s príbuznými právami výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov na druhej strane. Hudobné diela chránené autorským právom sa často sprístupnia širokej verejnosti až ich interpretáciou prostredníctvom vystúpenia výkonného umelca zachyteného na zvukovom nosiči. Ak sa zohľadní, že tento príspevok výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov už bol odmenený právom na primeranú odmenu podľa článku 8 ods. 2 smernice, veľa hovorí v prospech toho, aby sa pojem verejný prenos v článku 3 ods. 1 smernice 2001/29 a v článku 8 ods. 2 smernice vykladal jednotne.

102. Po tretie v prospech toho svedčí aj odôvodnenie č. 5 smernice 2006/115, podľa ktorého sa výkonným umelcom majú zaručiť primerané príjmy a výrobcom zvukových záznamov dostatočná návratnosť ich investícií. Pri zohľadnení vyššie uvedenej úzkej súvislosti autorského práva so súvisiacimi právami nie je pochopiteľné, prečo v jednom prípade verejného prenosu zvukového záznamu má mať autor výlučné právo podľa článku 3 ods. 1 smernice, výkonní umelci a výrobcovia zvukových záznamov naopak nedostanú žiadnu primeranú odmenu podľa článku 8 ods. 2 smernice 2006/115, ale vyjdú naprázdno.

103. Na rozdiel od uvedeného sú námietky proti takémuto totožnému výkladu nepresvedčivé.

104. Po prvé nechápem, prečo okolnosť, že článok 3 ods. 1 smernice 2001/29 stanovuje výlučné právo autorov, zatiaľ čo článok 8 ods. 2 smernice 2006/115 priznáva len hospodárske právo výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov na primeranú odmenu, má odôvodniť rozdielny výklad pojmu verejný.

105. Osobitosť priznania výlučného práva podľa článku 3 ods. 1 smernice 2001/29 spočíva v tom, že toto právo umožňuje autorom zakázať využívanie ich hudby neoprávnenými osobami. Takto ďaleko zákonodarca Únie pri zvukových záznamoch vydaných na obchodné účely, v súvislosti so súvisiacimi právami výrobcov zvukových záznamoch a výkonných umelcov, ktoré sú v zvukových záznamoch zosobnené, ísť nechcel. Týmto však ponúkol ako náhradu právo na primeranú odmenu. Právnu úpravu v článku 8 ods. 2 smernice preto možno chápať ako určitý druh povinnej licencie.[35] Pri zohľadnení týchto úvah o náhrade a nútenej licencii je pochopiteľné, udeliť v prípade verejného prenosu zvukového záznamu výrobcom zvukových záznamov a výkonným umelcom právo na primeranú odmenu vo všetkých prípadoch, v ktorých by mal autor výlučné právo.

35 — WIPO, *WIPO Intellectual Property Handbook*, 2004, s. 318.

106. Po druhé nemožno ani na základe toho, že podľa odôvodnenia č. 9 smernice 2001/29 má pre autorov platiť vysoká úroveň ochrany, zatiaľ čo pre výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov podľa odôvodnenia č. 5 smernice 2006/115 len primeraná úroveň ochrany, nevyhnutne vyvodiť záver, že prvok verejnosti prenosu má byť pre súvisiace práva vykladaný užšie. Zdá sa mi byť správnejšie chápať to ako údaj o tom, že článok 3 ods. 1 smernice 2001/29 stanovuje pre autorov výlučné právo, zatiaľ čo článok 8 ods. 2 smernice 2006/115 nestanovuje pre výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov výlučné právo, ale len právo na primeranú odmenu.

107. Po tretie sa tvrdí, že Súdny dvor oprel výklad pojmu verejný prenos v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29 o odôvodnenie č. 23 smernice 2001/29, v dôsledku čoho sa má právo na verejný prenos chápať v širokom zmysle. Keďže smernica 2006/115 nemá žiadne porovnateľné odôvodnenie, musí sa pojem verejný prenos v tejto smernice vykladať úzko.

108. Aj túto námietku je nakoniec potrebné zamietnuť.

109. Musí sa síce uznať, že sa Súdny dvor v rozsudku SGAE/Rafael Hoteles pri výklade pojmu verejný prenos skutočne oprel o toto odôvodnenie a že sa v smernici 2006/115 nenachádza žiadne rovnaké odôvodnenie.

110. To však neodôvodňuje vykladať pojem verejný prenos v článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 reštriktívnejšie. Pretože vyššie uvedené odôvodnenia a ciele uvedené v odôvodnení č. 3 a 5 smernice 2006/115 o primeranej odmene pre nositeľov práv už samy osobe podporujú prístup, podľa ktorého sa má pojem verejný v článku 3 ods. 1 smernice 2001/29 a v článku 8 ods. 2 smernice 2006/118 vykladať totožne. Navyše je potrebné poukázať na to, že Súdny dvor odvodil nevyhnutnosť širokého výkladu aj z toho, že podľa odôvodnenia č. 10 smernice 2001/29 sa má zabezpečiť primeraná odmena pre autorov. V tejto súvislosti sa však v odôvodnení č. 5 smernice 2006/115 nachádza relevantná úprava, na základe ktorej sa má nositeľom súvisiacich práv takisto zabezpečiť primeraný príjem, resp. primeraná návratnosť investícií.

111. Na účely predbežného záveru konštatujem, že pojem verejný v článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 sa má v zásade[36] vykladať rovnako ako pojem verejný v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29. Preto je potrebné v prejednávanom prípade odvodiť verejnosť šírenia z toho, že v hotelových izbách môže viesť rýchle striedanie hotelových hostí k významnému využívaniu chránených diel.

iii) Návrh

112. Z vyššie uvedených dôvodov sa má pojem verejný prenos v článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 vykladať tak, že prevádzkovateľ hotela, ktorý poskytuje v izbách rozhlasové a televízne prijímače a ktorý do týchto prijímačov prenáša vysielaný signál, nepriamo verejne prenáša zvukové záznamy použité v rozhlasovom a televíznom vysielaní.

113. V tejto súvislosti považujem za potrebné uviesť, že otázka, či o verejný prenos ide aj vtedy, keď sa prenosom nesleduje účel dosiahnutia zisku, bola na pojednávaní prediskutovaná kontroverzne. Keďže v prejednávanej veci ide o situáciu, v ktorej sprístupnenie zvukových záznamov na počúvanie predstavuje dodatočnú službu, ktorá má vplyv na úroveň hotela a na cenu izby, ide o účel dosiahnutia zisku, takže tento bod nie je potrebné na účely prejednávanej veci hlbšie analyzovať.[37]

36 — V súvislosti s rozborom otázok, ako sa má pojem verejný v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29 vykladať pri prístroji so zariadením na príjem signálu a či sa tento výklad môže použiť pri pojme verejný v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 2006/115, pozri body 114 až 125 mojich návrhov vo veci C-135/10, SCF.

37 — Ďalej chcem odkázať na body 128 až 135 mojich návrhov vo veci C-135/10, SCF, v ktorých tieto právne otázky analyzujem.

d) O pojme používateľ

114. Ďalej sa vnútroštátny súd pýta, či je prevádzkovateľ hotela „používateľom“ v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 2006/115. Článok 8 ods. 2 smernice totiž stanovuje, že osobou povinnou platiť právo na primeranú odmenu, ktorý vzniká pri použití zvukového záznamu na verejný prenos, je používateľ.

115. Používateľom v zmysle článku 8 ods. 2 smernice je každý, kto používa zvukové záznamy na bezdrôtové vysielanie alebo na verejný prenos.

116. Na rozdiel od názoru írskej vlády nemožno z okolnosti, že sa v článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 používa pojem používateľ a v článku 3 ods. 1 smernice 2001/29 sa tento pojem nevyskytuje, vyvodiť záver, že sa má článok 8 ods. 2 smernice 2006/115 vykladať reštriktívne. Dôvodom pre tento rozdiel v znení oboch ustanovení je totiž takýto: článok 3 ods. 1 smernice priznáva výlučné právo, na ktoré sa môže autor odvolávať voči každému. Z tohto dôvodu nemusí byť povinná osoba v tomto ustanovení pomenovaná. Článok 8 ods. 2 smernice 2006/115 naopak neposkytuje výlučné právo, ale len právo na primeranú odmenu. Preto musí byť v tomto ustanovení povinná osoba stanovená.

117. Na účely predbežného záveru konštatujem, že prevádzkovateľ hotela, ktorý nepriamo verejne prenáša zvukové záznamy, je používateľom v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 2006/115, a preto je povinnou osobou práva na primeranú odmenu podľa tohto ustanovenia.

e) O povinnosti platby jedinej primeranej odmeny

118. Ďalej sa vnútroštátny súd pýta, či sa má článok 8 ods. 2 smernice 2006/115 vykladať tak, že v prípade, v ktorom rozhlasový alebo televízny vysielateľ už zaplatil primeranú odmenu za používanie zvukových záznamov vo vysielaní, musí platiť primeranú odmenu za používanie zvukových záznamov aj prevádzkovateľ hotela, ktorý svojim hosťom zabezpečuje prístup k rozhlasovému a televíznemu vysielaniu na izbách a tým nepriamo verejne prenáša zvukové záznamy použité vo vysielaní.

119. Článok 8 ods. 2 smernice 2006/115 stanovuje, že pri použití zvukového záznamu vydaného na obchodné účely alebo rozmnoženiny takéhoto zvukového záznamu k bezdrôtovému vysielaniu alebo akémukoľvek inému verejnému prenosu platí používateľ jedinú primeranú odmenu a táto sa rozdelí medzi výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov. Ak nie je dohoda medzi výkonnými umelcami a výrobcami zvukových záznamov, môžu členské štáty ustanoviť podmienky, za ktorých sa táto odmena medzi nimi delí.

120. Zo znenia a zo štruktúry ustanovenia vyplýva, že aj prevádzkovateľ hotela je v takomto prípade povinný uhradiť primeranú odmenu.

121. Na rozdiel od názoru írskej vlády zo slov „alebo“ a „jediná“ totiž nevyplýva, že prevádzkovateľ hotela v takomto prípade nemusí platiť odmenu (i). Ďalej nie je presvedčivý ani názor írskej vlády a Komisie, podľa ktorého nie je platba ďalšej odmeny primeraná (ii), ani argument Komisie o voľnej úvahe členských štátov (iii). Nakoniec ani argument gréckej vlády o tom, že v určitých členských štátoch sa musia platiť koncesionárske poplatky, nemôže sám osobe odôvodniť výnimku z povinnosti platby primeranej odmeny (iv).

i) O význame slov „alebo“ a „jediná“

122. Podľa názoru írskej vlády vyplýva zo slov „alebo“ a „jediná“ v článku 8 ods. 2 smernice 2006/115, že prevádzkovateľ hotela nemusí platiť odmenu za nepriamy verejný prenos zvukových nosičov, keď už primeranú odmenu za používanie zvukových záznamov v jeho vysielaní zaplatil rozhlasový alebo televízny vysielateľ.

123. Tento argument nie je presvedčivý.

124. Použitím slova „jediný“ v článku 8 ods. 2 prvej vete smernice 2006/115 chcel zákonodarca Únie vyjadriť len to, že nemá byť uhradená jedna odmena výkonným umelcom a ďalšia odmena výrobcom zvukových záznamov, ale len jediná odmena, ktorá sa potom rozdelí medzi výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov.

125. V prospech toho svedčí po prvé znenie a štruktúra tohto ustanovenia, a to najmä súvis s článkom 8 ods. 2 druhou vetou smernice 2006/115, v ktorej je upravené, ako sa má jediná primeraná odmena rozdeliť medzi výrobcov zvukových záznamov a výkonných umelcov.

126. Po druhé je podľa môjho názoru len takýto výklad v súlade s vyššie uvedeným výkladom, podľa ktorého sa právo na primeranú odmenu podľa článku 8 ods. 2 prvej vety smernice 2006/115 má chápať ako určitý druh povinnej licencie. Ak sa vychádza z tohto výkladu, potom sa musí zásah do súvisiacich práv vždy, teda aj v prípade vysielania aj v prípade nasledovného verejného prenosu, kompenzovať, takže vždy vznikne právo na primeranú odmenu.

127. Po tretie podľa môjho názoru proti názoru írskej vlády svedčí aj medzinárodnoprávna úprava v článku 15 WPPT, z ktorej vyplýva, že článok 8 ods. 2 smernice 2006/115 musí zahŕňať aj nepriame prenosy. V prípade nepriameho prenosu spravidla už existuje proti tomu, kto zvukové záznamy vysielal alebo priamo prenášal, právo na primeranú odmenu. Ak by sa v tomto prípade povinnosť toho, kto zvukové záznamy nepriamo prenáša, zamietla preto, že sa už za vysielanie alebo za priamy prenos zaplatila primeraná odmena, tak by v prípade nepriameho verejného prenosu spravidla nevznikalo právo na odmenu. To podľa môjho názoru nie je v súlade s medzinárodnoprávnou požiadavkou podľa článku 15 WPPT.

128. Slová „alebo“ a „jediná“ v článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 preto v prejednávanom prípade nebránia povinnosti prevádzkovateľa hotela platiť primeranú odmenu.

ii) O primeranosti ďalšej platby

129. Írska vláda a Komisia tvrdia, že v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 nie je primerané stanoviť v prejednávanom prípade dodatočnú odmenu voči prevádzkovateľovi hotela. Veď výrobcovia zvukových záznamov a výkonní umelci už majú právo voči vysielateľovi.

130. S týmto názorom nemožno súhlasiť.

131. Po prvé nie je totiž zlučiteľný s myšlienkou, z ktorej vychádza článok 8 ods. 2 smernice 2006/115, podľa ktorej sa odmena má platiť vždy vtedy, keď sa umožní novej časti verejnosti vypočuť si zvukové záznamy. Primeraná odmena, ktorá bola zaplatená za použitie zvukových záznamov v rozhlasovom alebo televíznom vysielaní, totiž pokrýva len príjem vysielania v súkromnom alebo rodinnom kruhu. Otvorenie nového okruhu poslucháčov ako sú hoteloví hostia presahuje toto použitie, a preto predstavuje nové použitie vo forme nepriameho verejného prenosu. Za toto použitie pripadá v súlade s takým výkladom článku 8 ods. 2 smernice 2006/115, podľa ktorého ide o určitý druh kompenzačnej nútenej licencie, ďalšia primeraná odmena.

132. Po druhé podľa mňa nie je tento názor zlučiteľný s medzinárodnoprávnymi požiadavkami podľa článku 15 WPPT. Ako sa už spomenulo,[38] toto ustanovenie stanovuje, že aj v prípade nepriameho verejného prenosu zvukového záznamu sa musí platiť primeraná odmena. Prístup, podľa ktorého platba primeranej odmeny za nepriamy verejný prenos nie je preto primeraná, že sa už musí platiť primeraná odmena za priamy prenos, podľa môjho názoru odporuje tomuto medzinárodnoprávnemu ustanoveniu.

133. Po tretie podľa môjho názoru prístup írskej vlády a Komisie vedie k protichodným posúdeniam. Prevádzkovateľ baru, reštaurácie alebo diskotéky, ktorý sám prehráva zvukové nosiče, by musel za to platiť primeranú odmenu. Ten istý prevádzkovateľ by však nemusel platiť odmenu za to, že prenáša rozhlasového vysielateľa, ktorý sa obmedzuje na reprodukovanie zvukových záznamov.

iii) O voľnej úvahe členských štátov

134. Komisia zastáva okrem toho názor, že členské štáty majú priestor na voľnú úvahu, či v prejednávanom prípade okrem práva na primeranú odmenu voči vysielateľovi stanovia aj právo voči prevádzkovateľovi hotela.

135. Toto tvrdenie Komisie nemožno prijať.

136. Po prvé je potrebné konštatovať, že domnienka takejto voľnej úvahy nie je na základe znenia článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 správna. Členské štáty majú síce na základe toho, že pojem primeranosť[39] nie je presne definovaný, širokú mieru voľnej úvahy pri posúdení otázky, akú odmenu považujú za primeranú. Toto ustanovenie im ale nepriznáva právo na voľnú úvahu o tom, *či* musia stanoviť odmenu. Naopak článok 8 ods. 2 smernice 2006/115 stanovuje, že členské štáty musia stanoviť primeranú odmenu v prípade použitia zvukového záznamu vo vysielaní ako aj v prípade použitia na verejný prenos.

137. Po druhé výklad, podľa ktorého síce členské štáty musia stanoviť primeranú odmenu, jej výšku však môžu nominálne obmedziť na nulu, by sa pohyboval na úplnom okraji znenia tohto ustanovenia. Proti takému výkladu by mohol svedčiť okrem toho cieľ článku 8 ods. 2 smernice 2006/115, ktorým je poskytnúť výrobcom zvukových záznamov a výkonným umelcom primeranú odmenu za to, že nepriamym prenosom zvukových záznamov dochádza k ďalšiemu zásahu do ich práv.

138. Po tretie ani argument Komisie, podľa ktorého pri stanovení rozsahu voľnej úvahy členských štátov na úrovni práva Únie sa musí zohľadniť aj rozsah voľnej úvahy, ktorú majú na úrovni medzinárodného práva, nie je presvedčivý.

139. Po prvé je potrebné poukázať na to, že členský štát sa nemôže odvolať na rozsah voľnej úvahy existujúci na medzinárodnoprávnej úrovni, keď na úrovni práva Únie podlieha prísnejším normám. Prístup Komisie je preto podľa môjho názoru už v samej podstate nesprávny.

140. Ďalej sa musí zohľadniť, že Únia sama je zmluvnou stranou WPPT, a preto podlieha medzinárodnoprávnym záväzkom vyplývajúcim z tejto zmluvy. Podľa zásady lojality musí členský štát upustiť od všetkých opatrení, ktoré by mohli viesť k tomu, že by Únia neplnila svoje medzinárodnoprávne záväzky.

38 — Pozri bod 127 týchto návrhov.

39 — Pozri bod 78 týchto návrhov.

141. Únia je viazaná článkom 15 WPPT, ktorý stanovuje právo na primeranú odmenu aj za nepriame prenosy. Nemôže sa odvolávať na výnimku alebo obmedzenie vzhľadom na toto ustanovenie. Toto ustanovenie stanovuje, že ktorákoľvek zmluvná strana môže vyhlásením uloženým u generálneho riaditeľa WIPO deklarovať, že ustanovenia o práve na primeranú odmenu podľa článku 15 ods. 1 WPPT bude uplatňovať len v prípade niektorých druhov použitia alebo že ich uplatňovanie obmedzí iným spôsobom, alebo že ich nebude uplatňovať vôbec. Únia však neuložila takéto vyhlásenie. V tejto súvislosti nemožno odkázať ani na článok 16 WPPT. Prvý odsek tohto ustanovenia totiž umožňuje členským štátom len stanoviť obmedzenia a výnimky, ktoré stanovili pre autorské práva, aj pre práva s nimi súvisiace. Preto nejde o normu, ktorá by umožňovala samostatné obmedzenia a výnimky len pre súvisiace práva. Ani druhý odsek tohto ustanovenia nemôže sám osebe predstavovať základ pre obmedzenie alebo výnimku. Sám totiž nestanovuje možnosť obmedzenia alebo výnimky, ale naopak obmedzuje voľnú úvahu členských štátov v súvislosti s výnimkami a obmedzeniami, ktoré sú stanovené podľa WPPT.

142. Na účely predbežného záveru konštatujem, že aj argument Komisie, ktorý sa opiera o voľnú úvahu členských štátov, je potrebné zamietnuť.

iv) O účinkoch koncesionárskych poplatkov

143. V súvislosti s tým, že grécka vláda nakoniec poukazuje na to, že v určitých členských štátoch sa musia platiť koncesionárske poplatky, ktoré musia platiť aj hotely, ani tento argument nie je sám osebe presvedčivý. Pokiaľ totiž tieto poplatky neslúžia na primerané odmenenie výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov, ale na iné účely, ako napríklad na financovanie verejnoprávneho rozhlasového a televízneho vysielania, požadovanie takýchto poplatkov nemá pre výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov žiadne výhody.

v) Návrh

144. Článok 8 ods. 2 smernice 2006/115 sa má preto vykladať tak, že v prípade, v ktorom rozhlasový a televízny vysielateľ už zaplatil primeranú odmenu za používanie zvukových záznamov vo vysielaní, musí prevádzkovateľ hotela, ktorý svojim hosťom poskytuje na hotelových izbách prístup k rozhlasovému a televíznemu vysielaniu, a tým nepriamo verejne prenáša zvukové záznamy použité vo vysielaní, tiež platiť primeranú odmenu za používanie zvukových záznamov.

3. Návrh

145. Na záver je potrebné konštatovať, že článok 8 ods. 2 smernice 2006/115 sa má vykladať tak, že prevádzkovateľ hotela, ktorý v hotelových izbách poskytuje televízne alebo rozhlasové prijímače a do týchto prenáša vysielaný signál, je povinný platiť primeranú odmenu za to, že nepriamo verejne prenáša zvukové záznamy použité vo vysielaní, aj keď rozhlasoví a televízni vysielatelia už zaplatili primeranú odmenu za to, že použili tieto zvukové záznamy vo svojom vysielaní.

VIII – O tretej prejudiciálnej otázke

146. Vo svojej tretej prejudiciálnej otázke sa vnútroštátny súd pýta, či článok 10 ods. 1 písm. a) smernice 2006/115 umožňuje členským štátom, aby oslobodili prevádzkovateľov hotelov od povinnosti platiť „jedinú primeranú odmenu“. Podmienkou tohto oslobodenia je, že pri nepriamom verejnom prenose zvukových nosičov prostredníctvom rozhlasových a televíznych prijímačov ide o „súkromné použitie“ v zmysle tohto ustanovenia.

A – *Podstatné tvrdenia účastníkov konania*

147. Podľa názoru *žalobkyne v konaní vo veci samej* sa článok 10 ods. 1 písm. a) smernice 2006/115 v prejednávanom prípade neuplatňuje. Ako vyplýva z judikatúry Súdneho dvora vo veci SGAE/Rafael Hoteles, v takomto prípade nejde o súkromné použitie v zmysle tohto ustanovenia. Hotel používa zvukové záznamy komerčne, tým že ich verejne prenáša s cieľom dosiahnutia zisku. Súkromný charakter použitia hotelovým hosťom alebo miesta použitia nie je relevantný. Každopádne článok 10 smernice 2006/115, ktorý sa má ako ustanovenie o výnimke vykladať reštriktívne, umožňuje len obmedzenie práva na primeranú odmenu, a preto neumožňuje také rozsiahle výnimky ako írska právna úprava. Ďalej táto právna úprava nespĺňa podmienky trojstupňového testu obsiahnutého v článku 10 ods. 3 smernice.

148. Podľa názoru *írskej a gréckej vlády* a *Komisie* článok 10 ods. 1 písm. a) smernice 2006/115 umožňuje členskému štátu stanoviť takú výnimku ako írska vláda. Írska a grécka vláda poukazujú najprv na to, že použitie rozhlasových a televíznych prijímačov hotelovým hosťom na hotelovej izbe je súkromné, keďže hotelová izba patrí do súkromnej sféry chránenej základnými právami. Podľa názoru írskej vlády je potrebné predpokladať samostatných divákov v samostatných izbách. Rozsudok SGAE/Rafael Hoteles nemožno v prejednávanom prípade uplatniť. Súdny dvor v tomto rozsudku každopádne nepovažoval za nezlučiteľné, že hotelové izby majú súkromný charakter a že napriek tomu dochádza k verejnému prenosu. Komisia v tejto súvislosti uvádza, že smernica 2006/115 nestanovuje žiadnu definíciu pojmu súkromné použitie a z tohto dôvodu patrí do právomoci členského štátu, aby definoval určité miesta ako súkromné miesta v zmysle článku 10 ods. 1 smernice 2006/115. Okrem toho podľa názoru írskej vlády a Komisie ani trojstupňový test podľa článku 10 ods. 3 smernice 2006/115 nebráni uplatneniu článku 10 ods. 1 písm. a).

B – *Právne posúdenie*

149. Článok 10 ods. 1 písm. a) smernice 2006/115 stanovuje, že členské štáty môžu v prípade súkromného použitia obmedziť práva uvedené v kapitole 2 tejto smernice, ku ktorým patrí aj právo na primeranú odmenu podľa článku 8 ods. 2 smernice 2006/115.

150. Toto ustanovenie sa má vykladať tak, že na základe neho nie je možné v prejednávanom prípade obmedziť povinnosť prevádzkovateľa hotela platiť na základe článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 primeranú odmenu za verejný prenos zvukových záznamov.

151. V rámci článku 10 ods. 1 písm. a) smernice 2006/115 totiž záleží na posúdení relevantného použitia. Ďalej je rozhodujúci verejný alebo súkromný charakter použitia, nie však verejný alebo súkromný charakter miesta, na ktorom sa použitie uskutočňuje. [40]

152. Použitím zvukových záznamov, ktoré v prejednávanom prípade viedlo k vzniku práva na primeranú odmenu podľa článku 8 ods. 2 smernice 2006/115, je použitie prevádzkovateľom hotela formou verejného prenosu. Toto použitie podľa môjho názoru nemôže spadať pod výnimku podľa článku 10 ods. 1 písm. a) smernice 2006/115, pretože použitie prevádzkovateľom hotela formou verejného prenosu len ťažko možno súčasne považovať za súkromné použitie prevádzkovateľom hotela. Pri pojmoch „súkromný“ a „verejný“ ide totiž zjavne o antonymá. [41]

40 — Pozri MAHR, F. E.: „Die öffentliche Wiedergabe von Rundfunksendungen im Hotelzimmer“, *Medien und Recht* 2006, s. 372 a nasl., s. 376, ktorý poukazuje na to, že nie je relevantné miesto prenosu, ale úkon využitia. Súkromný charakter miesta totiž závisí od technických okolností konkrétneho prípadu.

41 — Tento názor je zastávaný aj v súvislosti s relevantnými pojmovými pármi na úrovni medzinárodného práva, pozri RICKETSON, S., GINSBURG, J.: *International Copyright and Neighbouring Rights*, Volume I, Oxford, 2. vydanie 2006, bod 12.02, hoci v súvislosti s RBD.

153. To, či sa má naopak správanie hotelového hosťa na jeho hotelovej izbe posúdiť ako súkromné použitie, je na účely tohto konania irelevantné. V prejednávanej veci nejde o uplatnenie článku 10 ods. 1 písm. a) smernice na použitie hotelovým hosťom, ale na použitie prevádzkovateľom hotela. V prejednávanom prípade môže totiž použitie zvukových záznamov prevádzkovateľom hotela predstavovať verejný prenos, pre hotelového hosťa naopak súkromné použitie. V tomto zmysle sa majú podľa môjho názoru chápať aj tvrdenia Súdneho dvora v rozsudku SAGE/Rafael Hoteles, v ktorom napriek poukazu na súkromný charakter hotelovej izby potvrdil existenciu verejného prenosu. [42]

154. Proti takémuto výkladu článku 10 ods. 1 písm. a) smernice 2006/115 nemožno namietať, že toto ustanovenie tým stráca akýkoľvek praktický účinok. Naopak toto ustanovenie si zachováva vlastný rozsah pôsobnosti, a to najmä na použitia, ktoré nespočívajú vo verejnom prenose, ale v inom použití, ako napríklad v zázname v zmysle článku 7 smernice 2006/115.

155. Nakoniec je potrebné zamietnuť aj prístup Komisie, podľa ktorého majú členské štáty v dôsledku neexistencie legálnej definície pojmu súkromné použitie v článku 10 ods. 1 písm. a) smernice 2006/115 v zásade možnosť definovať určité miesta ako súkromné miesta v zmysle tohto ustanovenia. Po prvé ide pri pojme súkromné použitie v zmysle článku 10 ods. 1 písm. a) smernice 2006/115 o autonómny pojem práva Únie, ktorý sa musí v celej Únii vykladať jednotne. [43] Neexistencia legálnej definície v smernici preto automaticky nespôsobuje, že členské štáty majú v súvislosti s výkladom pojmu súkromné použitie právo voľnej úvahy. Ako už bolo uvedené, nejde tu ani o prípad, v ktorom je intenzita právnej úpravy ustanovenia taká nízka, že členské štáty majú pri vypĺňaní rámca práva Únie široký priestor pre voľnú úvahu. Naopak pojem súkromné použitie má presne také ostré kontúry ako pojem verejný pri verejnom prenose, keďže pojmy súkromný a verejný sa navzájom vylučujú.

156. Na záver je potrebné konštatovať, že článok 10 ods. 1 písm. a) smernice 2006/115 sa má vykladať tak, že v prípade, v ktorom prevádzkovateľ hotela verejne prenáša zvukové záznamy, ho nie je možné oslobodiť od jeho povinnosti platby primeranej odmeny podľa tohto ustanovenia, pretože v takomto prípade nejde o súkromné použitie prevádzkovateľom hotela.

IX – O štvrtej prejudiciálnej otázke

157. Vo svojej štvrtej prejudiciálnej otázke sa vnútroštátny súd pýta, či je prevádzkovateľ hotela, ktorý poskytuje v hotelovej izbe prístroj (okrem televízneho alebo rozhlasového prijímača) a zvukové záznamy vo fyzickej alebo digitálnej forme, ktoré možno prehrávať na tomto prístroji alebo počúvať z tohto prístroja, „používateľom“, ktorý uskutočňuje „verejné šírenie“ zvukových záznamov v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 2006/115.

A – *Podstatné tvrdenia účastníkov konania*

158. Podľa názoru žalobkyne v *konaní vo veci samej* je odpoveď na túto otázku kladná. *Z* judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že prevádzkovateľ hotela v takomto prípade vykonáva verejný prenos voči hotelovým hosťom, ktorí by inak nemali prístup k týmto zvukovým záznamom. V tomto prípade nejde len o samotné zabezpečenie zariadení umožňujúcich prenos, ktoré podľa odôvodnenia č. 27 smernice 2001/29 nemožno považovať za prenos.

159. Podľa názoru *írskej* a *gréckej vlády* a Komisie sa má na túto otázku odpovedať záporne. Grécka vláda odkazuje na svoje tvrdenia týkajúce sa prvej prejudiciálnej otázky. Írska vláda a Komisia zastávajú názor, že nejde o verejný prenos, keď prevádzkovateľ hotela poskytuje hotelovému hosťovi zariadenia na prehrávanie a zvukové záznamy a prevádzkovateľ hotela preto nie je ani používateľom, ktorý musí platiť odmenu podľa článku 8 ods. 2 smernice 2006/115.

42 — Už citovaný v poznámke pod čiarou 4, body 50 až 54.

43 — Pozri bod 78 a nasl. týchto návrhov.

B – *Právne posúdenie*

160. Vo svojej štvrtej prejudiciálnej otázke sa vnútroštátny súd pýta, či prevádzkovateľ hotela, ktorý poskytuje hosťom na ich izbách prístroje na prehrávanie zvukových záznamov a príslušné zvukové záznamy vo fyzickej alebo digitálnej forme, musí platiť primeranú odmenu podľa článku 8 ods. 2 smernice 2006/115. Vo svojom návrhu na začatie prejudiciálneho konania vysvetlil, že nejde o prípady interaktívneho prenosu alebo prenosu *on demand*. Aj v tejto súvislosti je relevantné to, či prevádzkovateľ hotela v tomto prípade používa zvukové záznamy na verejný prenos. V ďalšej časti sa budem najprv venovať pojmu prenos (1), a až potom sa budem zaoberať pojmom verejný (2).

1. O pojme prenos

161. Ako som vysvetlila vyššie,[44] o prenos v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 ide vtedy, keď sa uskutočňuje priamy alebo nepriamy prenos zvukov alebo znázornení zvukov zaznamenaných na zvukovom zázname iným spôsobom ako vysielaním, pričom to zahŕňa aj sprístupňovanie zvukov alebo znázornení zvukov zaznamenaných na zvukovom zázname na počúvanie. Preto nie je relevantné, že tóny zaznamenané na zvukovom zázname sa aj pustili.[45]

162. Táto podmienka prenosu v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 je podľa môjho názoru v prejednávanom prípade, v ktorom prevádzkovateľ hotela poskytuje hotelovým hosťom prístroje na prehrávanie, ako aj príslušné zvukové záznamy, splnená.

163. Komisia v tejto súvislosti uvádza, že pojem verejný prenos v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 v zásade nemožno vykladať širšie ako pojem verejný prenos v článku 3 ods. 1 smernice 2001/29. Treba zohľadniť, že zákonodarca Únie chcel vytvoriť vyššiu mieru ochrany pre autorské práva ako pre súvisiace práva výrobcov zvukových záznamov a výkonných umelcov, a preto je nesystémové poskytnúť výrobcom zvukových záznamov a výkonným umelcom na základe článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 širšie práva ako autorom podľa článku 3 ods. 1 smernice 2001/29. Z tohto dôvodu sa musia zohľadniť odôvodnenia č. 23 a č. 27 smernice 2001/29.

164. Odôvodnenie č. 27 smernice 2001/29 však domnienke prenosu v prejednávanom prípade nebráni. Má sa totiž chápať tak, že osoby, ktoré poskytujú prístroje na prehrávanie, avšak nemajú súčasne aj kontrolu prístupu k dielam chráneným autorským právom, tým zatiaľ nevykonávajú verejný prenos. Tak je to napr. v prípade, keď sa predávajú alebo prenajímajú televízne alebo rozhlasové prijímače alebo keď prevádzkovateľ internetu poskytuje len prístup k internetu. V prejednávanom prípade sa však prevádzkovateľ hotela neobmedzuje len na poskytnutie prístrojov na prehrávanie. Naopak cielene poskytuje hotelovému hosťovi aj zvukové záznamy, a preto zabezpečuje hotelovým hosťom priamy prístup k tónom uloženým na zvukovom zázname.

165. Na záver možno konštatovať, že prevádzkovateľ hotela, ktorý poskytuje svojim hosťom nielen prístroje na prehrávanie, ale aj príslušné zvukové záznamy, sprístupňuje autorské diela zaznamenané na zvukových záznamov a sprístupňuje zvukové záznamy na počúvanie, takže ide o verejný prenos v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29 ako aj v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 2006/115.

2. O pojme verejný

166. Ako je vysvetlené vyššie,[46] pojmy verejný v článku 3 ods. 1 smernice 2001/29 a v článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 sa majú v zásade vykladať totožne, tak aby sa mohli uplatniť kritériá vypracované Súdnym dvorom v rozsudku SGAE/Rafael Hoteles.

44 — Pozri body 85 až 89 týchto návrhov.

45 — Pozri bod 98 týchto návrhov.

46 — Pozri body 94 až 110 týchto návrhov.

167. Aj pri poskytnutí prístrojov na prehrávanie a zvukových záznamov vo fyzickej alebo digitálnej forme sa zvukové záznamy zverejnia novému publiku, čo pri rýchlom striedaní hotelových hostí vyvoláva kumulatívny účinok a tým sprístupňovanie s podstatným významom.

168. Skutkový stav je aj v iných okolnostiach podobný skutkovému stavu relevantnému pre tento rozsudok, pretože prevádzkovateľ hotela, ktorý pri plnom vedomí následkov svojho konania zabezpečí svojim hosťom prístup k chráneným dielam, sleduje cieľ zabaviť ďalší okruh osôb. Okrem toho aj v prejednávanom prípade predstavuje zabezpečeniu prístupu k dielam dodatočnú službu, ktorá sa poskytuje preto, aby sa tým dosiahol určitý prospech, a ktorá sa preto môže prejaviť na cene izby.

169. Ako argument proti domnienke verejného prenosu v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 nie je možné odkázať ani na odôvodnenie č. 23 smernice 2001/29.

170. Po prvé sa týmto odôvodnením má len objasniť, že priame predstavenia a umelecké podania diel nemajú byť v pojme verejný prenos v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29 zahrnuté.[47] O priamo vystúpenie alebo umelecké podanie diela v prejednávanej veci nejde.

171. Po druhé táto myšlienka sa aj tak nemôže preniesť na prenos zvukového záznamu v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 2006/115. Pojem prenos v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 sa musí totiž vykladať s ohľadom na špecifický kontext tohto ustanovenia, a preto s ohľadom na článok 15 v spojení s článkom 2 písm. g) WPPT. Podľa týchto ustanovení ide o prenos zvukových záznamov vtedy, keď sa tóny zaznamenané na zvukovom zázname sprístupnia na počúvanie verejnosti. Touto definíciou zmluvné strany WPPT chceli objasniť, že o verejný prenos v zmysle článku 15 WPPT ide aj vtedy, keď prenos zvukových záznamov prebieha pred publikom, ktoré je prítomné na mieste prenosu zvukového záznamov.[48]

172. Pre podrobnejšiu analýzu významu odôvodnenia č. 23 smernice 2001/29 pre pojem verejný prenos v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 odkazujem na body 90 až 109 ako aj 114 až 125 mojich návrhov vo veci C-135/10, SCF.

173. V prejednávanom prípade je prenos preto tiež verejný.

3. O pojme používateľ

174. Ako je vysvetlené vyššie,[49] každý, kto verejne prenáša zvukové záznamy v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 2006/115, sa má považovať za používateľa v zmysle tohto ustanovenia.

4. Návrh

175. Na záver preto konštatujem, že prevádzkovateľ hotela, ktorý poskytuje hosťom na ich hotelových izbách prístroje na prehrávanie zvukových záznamov a príslušné zvukové záznamy vo fyzickej alebo digitálnej forme, používa tieto zvukové záznamy na verejný prenos v zmysle článku 8 ods. 2 smernice 2006/115, a preto za to musí platiť primeranú odmenu podľa článku 8 ods. 2 smernice 2006/115.

47 — Pozri oznámenie Komisie Európskemu parlamentu podľa článku 251 ods. 2 druhého pododseku Zmluvy ES týkajúce sa spoločnej pozície prijatej Radou v súvislosti s prijatím smernice Európskeho parlamentu a Rady o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti, SEK(2000) 1734 v konečnom znení.

48 — LEWINSKY, S.: *International Copyright and Policy*, Oxford University Press 2008, s. 481.

49 — Pozri body 114 až 117 týchto návrhov.

X – O piatej prejudiciálnej otázke

176. Vo svojej piatej prejudiciálnej otázke sa vnútroštátny súd pýta, či v prípade kladnej odpovede na štvrtú prejudiciálnu otázku umožňuje článok 10 smernice 2006/115 členským štátom, aby oslobodili prevádzkovateľov hotelov od povinnosti platiť „jedinú primeranú odmenu“ na základe „súkromného použitia“ v zmysle článku 10 ods. 1 písm. a).

A – *Podstatné tvrdenia účastníkov konania*

177. *Žalobkyňa v konaní vo veci samej* zastáva názor, že odpoveď na túto otázku má byť z tých istých dôvodov ako pri tretej prejudiciálnej otázke záporná. Podľa názoru *írskej* a *gréckej vlády* sa táto otázka má zodpovedať kladne. Írska vláda tvrdí, že v prejednávanom prípade ide o súkromné použitie. Grécka vláda poukazuje na argumenty uvedený v rámci tretej otázky. Podľa názoru *Komisie* nie je na základe odpovede na štvrtú prejudiciálnu otázku potrebné zaoberať sa poslednou prejudiciálnou otázkou.

B – *Právne posúdenie*

178. Na piatu prejudiciálnu otázku je potrebné odpovedať záporne. Ako už vyplýva z tvrdení k tretej otázke, nemôžu sa v prípade, v ktorom ide o použitie vo forme verejného prenosu, uplatniť obmedzenia pre súkromné použitie podľa článku 10 ods. 1 písm. a) smernice 2006/115.

XI – Návrh

179. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálne otázky takto:

1. Článok 8 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/115/ES z 12. decembra 2006 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva (kodifikované znenie), resp. smernice Rady 92/100/EHS z 19. novembra 1992 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva sa má vykladať tak, že prevádzkovateľ hotela alebo izieb na ubytovanie, ktorý v izbách poskytuje televízne alebo rozhlasové prijímače, do ktorých šíri vysielaný signál, používa zvukové záznamy reprodukované vo vysielaní na nepriamy verejný prenos.

2. V takomto prípade sú členské štáty v rámci prebratia smernice 2006/115, resp. smernice 92/100 povinné stanoviť právo na primeranú odmenu voči prevádzkovateľovi hotela alebo izieb na ubytovanie aj vtedy, keď rozhlasoví a televízni vysielatelia za použitie zvukových záznamov v ich vysielaní už zaplatili primeranú odmenu.

3. Článok 8 ods. 2 smernice 2006/115, resp. smernice 92/100 sa má vykladať tak, že prevádzkovateľ hotela, ktorý poskytuje hosťom na ich izbách prístroje na prehrávanie zvukových záznamov, okrem televíznych alebo rozhlasových prijímačov, a príslušné zvukové záznamy vo fyzickej alebo digitálnej forme, ktoré možno na týchto prístrojoch prehrávať alebo z týchto prístrojov počúvať, používa tieto zvukové záznamy na verejný prenos.

4. Článok 10 ods. 1 písm. a) smernice 2006/115, resp. smernice 92/100 sa má vykladať tak, že prevádzkovateľ hotela alebo izieb na ubytovanie, ktorý používa zvukové nosiče na verejný prenos, tieto nepoužíva súkromne a výnimka z práva na primeranú odmenu podľa článku 8 ods. 2 smernice 2006/115 nie je možná ani vtedy, keď použitie hosťom na jeho izbe má súkromný charakter.